

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	52636 Програмне забезпечення систем
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	121 Інженерія програмного забезпечення

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	52636
Назва ОП	Програмне забезпечення систем
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	121 Інженерія програмного забезпечення
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Бондарчук Андрій Петрович, Зміївський Володимир Сергійович, Лавданська Ольга В`ячеславівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	30.10.2024 р. – 01.11.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.chnu.edu.ua/media/ampltimr/vso-52636-prohramne-zabezpechennia-system.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.chnu.edu.ua/media/aj5bcuru/pv-prohramne-zabezpechennia-system.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОПП «Програмне забезпечення систем» та освітня діяльність Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за цією програмою відповідають рівню В за Критеріями 1-9, зважаючи на те, що: - ОПП повністю відповідає підкритеріям 1.1-1.5; - ОПП повністю відповідає підкритеріям 2.1, 2.3-2.9 і має недоліки за підкритерієм 2.2, оскільки наявні недоопрацювання у ОПП, навчальному плані та робочих програмах; - ОПП повністю відповідає підкритеріям 3.1, 3.3, 3.4 і має недолік за підкритерієм 3.2, оскільки у програмі вступного фахового іспиту для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі раніше здобутого ступеня бакалавра відсутні деякі структурні елементи; - ОПП повністю відповідає підкритеріям 4.1, 4.3-4.5 та недоліки за підкритерієм 4.2, оскільки наявні недоопрацювання у робочих програмах; - ОПП повністю відповідає підкритеріям 5.3 і 5.4 та недоліки за підкритерієм 5.1, оскільки у здобувачів вищої освіти відсутнє чітке розуміння процедури оскарження контрольних заходів, та підкритерієм 5.2, оскільки наявні недоопрацювання у методичних рекомендаціях до написання випускної кваліфікаційної роботи; - ОПП повністю відповідає підкритеріям 6.1 - 6.4; - ОПП повністю відповідає підкритеріям 7.1, 7.3-7.6 і має недолік за підкритерієм 7.2, оскільки ЗВО не може задовольнити більшу частину запитів здобувачів на проживання у гуртожитках ЗВО; - ОПП повністю відповідає підкритеріям 8.1-8.3, 8.5-8.7. та недолік за підкритерієм 8.4, оскільки наразі відсутня практика відстеження кар'єрного шляху здобувачів за ОПП; - ОПП повністю відповідає підкритеріям 9.1, 9.3 і має недоліки за підкритерієм 9.2, через відсутність можливості відстежувати актуальність публікації документів на сайтах ЗВО. Позитивні практики за ОПП: - активне залучення вмотивованих роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОП, а також оновлення матеріально-технічної бази; - зміст ОК враховує потребу здобувачів в конкретній інформації, а також тенденції розвитку галузі, яка швидко змінюється; - на багатьох рівнях реалізована академічна свобода учасників освітнього процесу; - здобувачі вищої освіти та НПП мають можливість звернутися за психологічною підтримкою до практичних психологів психологічної служби; - у ЗВО практикується проведення занять з залученням представників роботодавців, практиків, експертів галузі; - у ЗВО постійно переглядається та оновлюється нормативна база.

Недоліки

1. Низький рівень залучення студентського самоврядування до перегляду освітньої програми. 2. В ОПП та в НП використовуються різні системи наскрізної нумерації ОК. 3. Перелік ЗК, СК і ПРН, зазначений у робочих програмах 7 з 12 обов'язкових ОК ОПП, частково відповідає матрицям відповідності компетентностей і ПРН ОК ОПП. 4. В НП ОК «Проектно-інженерна практика» винесений в окремий розділ III. Практика і не позначений в переліку ОК в розділі V. План навчального процесу, проте години (виділені на проходження практики) враховані при підрахунку загального обсягу годин в розділі V. План навчального процесу. 5. В розділі Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання зазначені посади, згідно ДК 003:2010, що починаються на цифру 3, а це зазвичай бакалаврські напрямки. 6. У програмі вступного фахового іспиту для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі раніше здобутого ступеня бакалавра відсутні структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників, рекомендується російськомовна література, видана в країні-агресорі у 2000, 2004, 2008 роках тощо, яка втратила актуальність. 7. Відсутність єдиного розуміння колективом кафедри процедури оскарження оцінки за магістерську кваліфікаційну роботу. 8. В робочих програмах ОК2, ОК3, ОК4, ОК5, ОК6, ОК7, ОК9 в розділі Самостійна робота наведено перелік тем, а не завдання чи хід виконання самостійної роботи, що призводить до нерозуміння, з чого почати, які ресурси використовувати або які результати повинні бути досягнуті. 9. В робочій програмі ОК «Квантовий комп'ютинг» у розділі Рекомендована література наявні російськомовні видання. 10. Здобувачі вищої освіти та представники студентського самоврядування недостатньо обізнані із процедурою оскарження результатів контрольних заходів та змістом діючих у ЗВО нормативних документів, що регулюють це питання. 11. Методичні рекомендації до написання випускної кваліфікаційної роботи магістра не враховують особливості ОПП і вимог Стандарту вищої освіти за другим (магістерським) рівнем за спеціальністю 121 Інженерія програмного забезпечення. 12. Проведення занять проводиться з залученням представників роботодавців, практиків, експертів галузі, але не має чіткого механізму регулювання їх трудових відносин, контролю їх професійної відповідності. 13. ЗВО не може задовольнити більшу частину запитів здобувачів на проживання у гуртожитках ЗВО. 14. Випускаюча кафедра не збирає інформацію про кар'єрний шлях студентів та випускників кафедри. 15. На сайті кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем та/або інших офіційних ресурсах ЗВО відсутні проекти ОПП «Програмного забезпечення систем» попередніх років (2024, 2023, 2022), що обмежує прозорість, доступ до інформації та знань, можливість зворотного зв'язку. 16. На офіційних сайтах ЗВО не зазначаються дати публікації офіційних документів, що ускладнює перевірку їх актуальності.

Рекомендації

1. Не наступне засідання робочої групи гаранту ОПП залучити студ. самоврядування для обговорення змісту ОПП. 2. Використовувати єдину систему наскрізної нумерації ОК в ОПП та в навч. плані. 3. До початку 2025-2026 н.р. відредагувати РП ОК і забезпечити відповідність ЗК, СК і ПРН, зазначених у робочих програмах ОК ОПП, матрицям відповідності компетентностей і ПРН ОК ОПП. 4. До початку 2025-2026 н.р. виправити технічні помилки у навч. плані в частині в розділі V. План навчального процесу. 5. При підготовці наступної редакції ОПП переглянути перелік посад у розділі Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, виключивши бакалаврські напрямки. 6. У терміни, визначені Умовами прийому на навчання на 2025 рік, при розробці програми

вступного фахового іспиту для здобуття ступеня магістра на основі раніше здобутого ступеня бакалавра, зазначити структуру оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників, переглянути і конкретизувати застосування критеріїв оцінювання, актуалізувати рекомендовану літературу. 7. До початку 2025-2026 н.р. НПП кафедри вжити заходів для формування єдиного бачення процедури оскарження оцінки за магістерську кваліфікаційну роботу. 8. До початку 2025-2026 н.р. в РП ОК2-ОК7, ОК9 переглянути зміст розділу Самостійна робота і навести не лише перелік тем, а й завдання чи порядок опрацювання цих тем. 9. До початку 2025-2026 н.р. в РП ОК «Квантовий комп'ютинг» у розділі Рекомендована література замінити російськомовні видання аналогічними за змістом виданнями державною мовою або мовою міжнародного спілкування. 10. До початку 2025-2026 н.р. гаранту ОП, НПП та студ. самоврядуванню вжити заходів для популяризації серед здобувачів понять й діючих у ЗВО нормативних документів, які регулюють питання оскарження результатів контрольних заходів. 11. До початку 2025-2026 н.р. розробити методичні рекомендації до написання випускної кваліф. роботи магістра за цією ОПП, які б враховували особливості ОПП і вимог Стандарту вищої освіти за другим (магістерським) рівнем за спеціальністю 121 Інженерія програмного забезпечення. 12. До початку 2025-2026 н.р. гаранту разом з адміністрацією ЗВО розробити чіткий механізм регулювання їх трудових відносин з залученими до проведення навч. занять представників роботодавців, експертів галузі, практиків, що не являються працівниками ЗВО, а також контролю їх професійної відповідності. 13. До початку вступної компанії вирішити проблему нестачі місць у гуртожитках шляхом розширення житлового фонду та/або оптимізації існуючих ресурсів та/або впровадження пріоритетної системи поселення та/або співпраці з приватними орендодавцями. 14. Задіювати ресурси ІТ-компаній для професійного розвитку НПП, проводити практичні стажування. 15. До початку 2025 - 2026 н.р. НПП та гаранту ОП створити єдину систему моніторингу кар'єрного шляху випускників та здобувачів, постійно аналізуючи результати моніторингу. 16. На офіційних вебсайтах ЗВО оприлюднювати проекти ОПП та вказувати дати публікації документів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 121 "Інженерії програмного забезпечення" для другого (магістерського) рівня вищої освіти (https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/11/17/121_inzheneriya_prohramnoho_zabezpechennya_mahistr.doc) затверджено наказом МОНУ №1424 від 17.11.2020р. ОПП «Програмне забезпечення систем» містить всі загальні і спеціальні (фахові) компетентності, а також програмні результати навчання, що визначені Стандартом. Інтегральна компетентність ОПП відповідає інтегральній компетентності, вказаній у Стандарті. ОПП охоплює 5 загальних та 9 спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, визначених Стандартом і 3 додані спеціальні компетентності, та визначає 17 РН, що відповідають РН вказаних у Стандарті і 5 доданих програмних результати навчання спрямованих на вміння аналізувати, оптимізувати, тестувати та масштабувати клієнтські системи, використовувати хмарні технології та гібридні нейронні мережі, застосовувати англійську мову для забезпечення міжнародної наукової комунікації та володіти інноваційним підприємницьким стилем мислення. Всі компетентності та РН за ОПП та їх змістовне наповнення в цілому відповідають вимогам, а методи й форми навчання за ОПП сприяють набуттю відповідних компетентностей.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

За ОПП "Програмне забезпечення систем" професійна кваліфікація не присвоюється.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

В ОПП «Програмне забезпечення систем» зазначено, що її метою є підготовка фахівців, здатних вирішувати складні нестандартні завдання і проблеми дослідницького та інноваційного характеру в галузі інженерії програмного забезпечення, здатних ставити виробничі завдання щодо розробки, забезпечення якості впровадження та супроводження програмних засобів, знаходити раціональні методи та засоби їх розв'язку, вирішувати найбільш складні з них, забезпечувати сталий розвиток ІТ компаній щодо якості процесів та результатів розробки програмного забезпечення. ОПП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ЗВО які зазначені в Стратегічному плану розвитку ЧНУ на 2019–2026 роки <https://www.chnu.edu.ua/media/vtnguul/strategichnyi-plan-rozvytku-na-2019-2026.pdf>, згідно якої місія реалізується через розвиток системи освіти та наукової діяльності шляхом підготовки високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства; розвиток наукових пріоритетів, наукових шкіл, інноваційної складової. Особливість (унікальність) ОПП полягає в розрізі її реалізації зазначено використання бінарної форми навчання – поєднання двох та/або більше викладачів для подання інформації студентам, залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців та проєктне навчання в рамках окремих дисциплін "OSINT: технологія збору та аналізу даних з відкритих джерел" – навчання на основі реальних та/або навчальних проєктів (впроваджено завдяки Кіберполіції, ТОВ «Українські інформаційні технології, SoftServe»), що відповідає стратегії розвитку ЗВО Освітній процес пункт 10. Залучання до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Керівництво ЗВО під час зустрічі з ЕГ підтвердило, що дана ОПП спрямована на підготовку фахових, конкурентоздатних та закрєбованих на ринку праці спеціалістів, а в оновленій версії стратегії розвитку дана ОПП займає ключове місце щодо інтернаціоналізації освіти та відновлення України через впровадження цифрових технологій.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Згідно «Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм» - <https://www.chnu.edu.ua/media/zhsdtojf/polozhennia-pro-rozroblennia-ta-realizatsiiu-osvitnikh-prohram-chnu.pdf>, затверджене Вченою радою від 27 квітня 2020, протокол №4, передбачає що проєктна група згідно пункту 2.7.12. Надає проєкт освітньої програми в доступній формі роботодавцям (зацікавленим фахівцям) для погодження і підтримки введення відповідної освітньої програми. В ОПП, затвердженій в 2024р., міститься інформація про її розробників, серед яких крім викладачів університету є Марина ГРУШКО - представник роботодавців, директор Чернівецького офісу корпорації ТОВ «Українські інформаційні технології (SoftServe)», Софія КОСТАЩУК - представник студентських організацій, студентка 1-го курсу магістратури за спеціальністю 121 Інженерія програмного забезпечення ЧНУ., надані рецензії та відгуки представники академічної спільноти, а саме декана факультету інформаційних технологій Хмельницького національного університету, професора кафедри інженерії програмного забезпечення та кібербезпеки Державного торговельно-економічного університету, роботодавців, а саме Senior Back-End & Solution Architect компанії Global Logic, випускників даної ОПП: інженера-програміста компанії ТОВ «АС Манюфактурін», інженера-програміста компанії ТОВ «Квант Азимут», Front-End Developer компанії ТОВ Аджілівей. На сторінці кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем (<https://pzks.chnu.edu.ua/osvitnii-protses/osvitno-profesiini-prohramy>) представлені ОПП за попередні роки, є контактна інформація для надання зауважень та рекомендації до освітніх програм, навчальних планів, змістового наповнення освітніх компонент. Наприклад, з протоколу №11 засідання кафедри від 10.05.2024 р., слідує, що НПП, роботодавці та здобувачі освіти беруть участь в обговоренні освітньої програми, в тому числі по формуванні цілі та ПРН. За результатами зустрічі та обговорення оновлені цілі програми та програмні результати навчання, введено дисципліну «Генеративний штучний інтелект», що відповідає РН 04, РН 07, РН 14, даний факт підтверджено на зустрічі з роботодавцями. На зустрічі з представниками студентського самоврядування ЕГ дізналась, що вони слабо залучені до формування освітніх програм і приймають участь лише у їх затвердженні в якості членів Вченої ради.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі ОПП та ПРН визначаються з урахуванням передових тенденцій, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Проєктною групою систематично аналізуються тенденції розвитку спеціальності та галузі. Даний аналіз показує що на ринку праці є великий запит на випускників цієї ОПП. Такий запит на фахівців був підтверджений під час зустрічі з роботодавцями, які представляють провідні компанії регіону, серед яких Cluster Bit, Saga Software, Agiliway, Квант Азимут, ЕРАМ. Галуzeвий контекст враховується за рахунок відвідування викладачами науково-практичних конференцій та семінарів, проходження стажувань та отримання відповідних сертифікатів. Зокрема, викладачі випускової кафедри постійно підвищують свій фаховий рівень через проходження різноманітних міжнародних стажувань, зокрема у Братиславський університет економіки та менеджменту (Словацьчина) - стажування на тему «Інноваційні методи викладання програмної інженерії та управління проєктами програмного забезпечення», стажувань в профільних компаніях стажування (ТОВ – Юкон-Софтваре, тема стажування – Сучасні підходи до розробки програмного забезпечення та ведення ІТ-проєктів) та відвідування профільних конференцій. При розробці даної ОПП був врахований досвід провідних навчальних закладів, зокрема Луцького національного університету, НУ «Львівська політехніка», Сучавський університет імені Штефана чел Маре, з якими є тісна наукова співпраця. Викладачі кафедри беруть участь у роботі спеціалізованих вчених рад, участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю (Українське науково-освітнє ІТ-товариство, Кластер Буковинських інноваційних технологій імені Йозефа Шумпетера, асоціація "Кластер Біт", Українська асоціація фахівців інформаційних технологій), що сприяє

підвищенню їх досвіду та кваліфікації. Керівництво ЗВО під час зустрічі з ЕГ підтвердило, що в ОПП враховано регіональний контекст, специфіку галузі ІТ в Чернівецькій області з акцентом транскордоного знаходження. Конкурентоздатність ОПП в основному забезпечується шляхом різносторонньої підтримки, участі в формуванні цілей та забезпеченні освітнього процесу ІТ компаніями.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Цілі ОПП сформульовані чітко, вони повністю відповідають місії та стратегії розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб зацікавлених сторін. ОПП повністю відповідають підкритеріям 1.1-1.5. ЕГ вважає, що ОПП "Програмне забезпечення систем" загалом відповідає рівню В за Критерієм 1. Позитивні практики у контексті Критерію 1: потужна співпраця із стейкхолдерами при формуванні та перегляді ОПП, активне залучення роботодавців до вдосконалення ОПП, впровадження сучасних освітніх практик партнерських іноземних ЗВО.

Недоліки

Не наступне засідання робочої групи гаранту ОПП залучити студентське самоврядування для обговорення змісту освітньої програми.

Рекомендації

Гаранту ОПП залучати студентське самоврядування до засідань проектної групи щодо обговорення змісту освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОПП «Програмне забезпечення систем» другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідає вимогам, визначених ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» щодо обсягу ОПП ступеня магістра. Відповідно до ОПП 2024 р. (https://drive.google.com/file/d/1iOV891vQvKWDe7LmTW2UdZWuIw4CAU_j/view?usp=sharing/) та навчального плану 2024 р. (https://drive.google.com/file/d/1_lzx5wnP362LoSSM7M-45RAdF2qhyJya/view?usp=drive_link) зальний обсяг ОПП становить 90 кредитів ЄКТС, термін навчання складає 1 рік 4 місяці. ОПП містить обов'язкові освітні компоненти, що спрямовані на формування компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 121 «Інженерія програмного забезпечення» для другого рівня вищої освіти (затверджений наказом МОН України №1424 від 17.11.2020 р.), обсягом 66 кредитів (73,3%) та вибіркові освітні компоненти обсягом 24 кредити (26,7%), що відповідає нормативним вимогам. Обсяг навчальних дисциплін, спрямованих на формування загальних компетентностей – 12 кредитів ECTS (13,33%); обсяг навчальних дисциплін, спрямованих на формування фахових компетентностей – 53 кредити ECTS (58,89%); практична підготовка – 10 кредитів ECTS (11,11%); підготовка кваліфікаційної роботи та її захист – 15 кредитів ECTS (16,67%). Атестація здобувачів вищої освіти за ОПП «Програмне забезпечення систем» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, що передбачено Стандартом вищої освіти за спеціальністю 121 «Інженерія програмного забезпечення». ЕГ вважає, що ОПП відповідає вимогам підкритерію 2.1.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних

результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Проведений аналіз ОПП, її структурно-логічної схеми, навчального плану (НП), матриці відповідності ПРН ОПП дозволяє ЕГ зробити висновок, що ОПП є чітко структурованою, її ОК систематизовані за змістом, логічно пов'язані між собою у контексті загального часу навчання за семестрами та у сукупності дозволяють досягти заявленої мети та ПРН. ОПП забезпечує здобуття компетентностей, передбачених Стандартом вищої освіти з а спеціальністю 121 «Інженерія програмного забезпечення». Загальний обсяг ОПП «Програмне забезпечення систем» становить 90 кредитів ECTS, поміж тим на вивчення вибіркових ОК відведено 24 кредити ECTS (26,7%). Співвідношення обсягу обов'язкових ОК циклу загальної підготовки до обсягу обов'язкових ОК за ОПП становить 18,18% (12 кредитів з 66 кредитів ECTS). Обсяг ОК циклу професійної підготовки становить 54 кредити ECTS (81,82% від обсягу обов'язкових ОК ОПП), включає проектно-інженерну практику – 10 кредитів (15,15% від обсягу обов'язкових ОК), підготовку та захист кваліфікаційної роботи – 15 кредитів (22,72% від обсягу обов'язкових ОК). Загалом підбір та послідовність вивчення обов'язкових ОК ОПП, належний обсяг практичної підготовки, наявність вибіркових ОК, дозволяють досягти заявленої мети та ПРН. Всі ОК ОПП забезпечують формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення ПРН, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів. В ОПП проектною групою було додано СК10-СК12, РН18-РН22 та доповнено визначені Стандартом вищої освіти з а спеціальністю 121 Інженерія програмного забезпечення ЗК05, СК02, СК03, СК04. Також ЕГ було виявлено такі недоліки: - в ОПП та в НП використовуються різні системи наскрізної нумерації ОК; - перелік ЗК, СК і ПРН, зазначений у робочих програмах 7 з 12 обов'язкових ОК ОПП, частково відповідає матрицям відповідності компетентностей і ПРН ОК ОПП (додаток 2), тому ПРН 15 і ПРН18 забезпечує ОК 11 Проектно-інженерна практика, ПРН16 і ПРН20 – ОК 11, ОК12 Випускна кваліфікаційна робота, ПРН 21 фактично забезпечується ОК5, а не ОК2; - в НП ОК «Проектно-інженерна практика» винесений в окремий розділ III. Практика і не позначений в переліку ОК в розділі V. План навчального процесу, проте години (виділені на проходження практики) враховані при підрахунку загального обсягу годин в розділі V. План навчального процесу; - в розділі Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання зазначені посади, згідно ДК 003:2010, що починаються на цифру 3, а це зазвичай бакалаврські напрямки. ЕГ вважає, що ОПП не відповідає вимогам підкритерію 2.2.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Аналіз змісту ОПП, НП, відомостей самооцінювання дозволив ЕГ дійти висновку, що ОПП відповідає предметній області спеціальності 121 Інженерія програмного забезпечення щодо: об'єкта вивчення (процеси розроблення, модифікації, аналізу, забезпечення якості, впровадження і супроводження програмного забезпечення (ПЗ)); цілей навчання (підготовка фахівців, які здатні ставити й розв'язувати складні задачі і проблеми з розробки, забезпечення якості, впровадження та супроводу ПЗ, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог); теоретичного змісту предметної області; методів, методики та технологій (методи аналізу та моделювання прикладної області, виявлення інформаційних потреб, класифікації та аналізу даних для проектування ПЗ; методи розроблення вимог до ПЗ; методи аналізу і побудови моделей ПЗ; методи проектування, конструювання, інтеграції, тестування та верифікації ПЗ; моделі і методи надійності та якості в програмній інженерії; методи управління проектами ПЗ); інструментів й обладнання. Робочі програми ОК (<http://surl.li/oudbyb>), методичні рекомендації з підготовки і захисту магістерської (кваліфікаційної) роботи (<http://surl.li/gcofsh>), програма практики (<http://surl.li/ahfjkw>) є у відкритому доступі на сайті випускової кафедри. Аналіз РП ОК дозволяє зробити висновок, що всі ПРН та компетентності, які визначені ОПП, забезпечуються обов'язковими ОК. Темі кваліфікаційних робіт здобувачів відповідають предметній області спеціальності. Відповідність предметній області спеціальності реалізується, зокрема, у вивченні таких ОК: Генеративний штучний інтелект, Гнучкі процеси розробки ПЗ, Інженерія надійності ПЗ, Реінжиніринг ПЗ. ОПП передбачає проходження проектно-інженерної практики, яка на вибір здобувача може мати форму виробничої або асистентської практики. Програма практики, інтерв'ю на відповідних фокус-групах з здобувачами та роботодавцями засвідчили відповідність цих практик предметній області спеціальності. ОК, які за змістом не відповідають предметній області спеціальності, відсутні. ЕГ вважає, що ОПП відповідає вимогам підкритерію 2.3.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича регулює Положення про організацію освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<http://surl.li/ufihpo>); Положення про порядок реалізації студентами Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича права на вибір навчальних дисциплін (<http://surl.li/lnvguz>), Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<http://surl.li/bcmqru>). Здобувачі вищої освіти мають можливість сформувати індивідуальну освітню траєкторію через індивідуальний вибір навчальних дисциплін, академічну мобільність, визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти, вибір виду практики, вибір бази для проходження практики, вибір теми кваліфікаційної роботи, вибір керівника кваліфікаційної роботи, вибір предметної області для виконання лабораторних робіт тощо.

Здобувачу вищої освіти доступні декілька підходів до вибору вибіркових ОК: вибір з варіативної частини ОПП, за якою він навчається; вибір з блоку дисциплін факультету/інституту або блоку обов'язкових дисциплін іншої ОПП того ж рівня освіти; вибір з вибіркового блоку дисциплін навчального плану іншого рівня вищої освіти; вибір навчальних дисциплін іншого ЗВО при реалізації здобувачем права на академічну мобільність. На вивчення вибіркових ОК в ОПП відведено 24 кредити ЄКТС з 90 загальних, що складає 26,7% загального обсягу ОПП. Перелік навчальних дисциплін, силабуси та робочі програми до них розміщені на сайті кафедри (<https://pzks.chnu.edu.ua/studentam/sylabusy-robochi-prohramy-dystsyplin/>). Гарант ОПП та академічний персонал випускової кафедри ознайомлюють здобувачів з переліком вибіркових ОК, порядком, термінами та особливостями запису на вивчення вибіркових ОК (<https://pzks.chnu.edu.ua/studentam/vybir-dystsyplin/>). Вибір ОК здобувачами здійснюється шляхом заповнення онлайн-форми, розміщеної на сайті кафедри (<http://surl.li/idsdyu>). Каталог вибіркових ОК оновлюється щороку. У 2024-2025 н.р. в каталозі розміщено 15 ОК циклу професійної підготовки, з яких здобувачі повинні обрати 6 ОК. В ОПП та навчальному плані передбачено вивчення тільки фахових вибіркових ОК. Обробку результати вибору здобувачами вибіркових ОК здійснює академічний персонал випускової кафедри, результати вибору доводяться до відома навчального відділу та дирекції інституту. Проте такий підхід до реалізації процедури вибору ОК викликає сумніви щодо забезпечення об'єктивності та перевіреності результатів самостійного вибору здобувачами ОК. На зустрічі зі здобувачами вищої освіти ЕГ з'ясувала, що здобувачі вищої освіти обізнані із процедурою обрання вибіркових ОК. ЕГ вважає, що ОПП відповідає вимогам підкритерію 2.4.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Організація та порядок проведення практичної підготовки здобувачів регулюється Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normativni-dokumenty/plozhennia-pro-provedennia-praktyky-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity/>). В ОПП 2024 р. передбачено проведення проєктно-інженерної практики тривалістю 7 тижнів обсягом 10 кредитів ЄКТС у 3-му семестрі. Строки проведення практики визначаються графіком навчального процесу та навчальним планом, а зміст практичної підготовки – програмою практики, що розробляється кафедрою з урахуванням пропозицій від баз практик, з якими укладені договори. Програма практики є у відкритому доступі на сайті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://drive.google.com/file/d/1X7ApUM3SfdA7AWu8O7b8ZF2-YmFNEKHt/view>). На вибір здобувача вищої освіти проєктно-інженерна практика може бути реалізована як діяльність виду «виробнича практика» або як діяльність виду «асистентська практика». Виробнича практика проводиться на підприємствах, в організаціях, установах, будь-якої форми власності, що спеціалізуються на наданні послуг в сфері інформаційних технологій та інших, що мають у складі своєї структури підрозділ з використання сучасних інформаційних та інтелектуальних технологій. Асистентська практика проводиться на базі кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Практика передбачає набуття здобувачами компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності, дозволяє залучитися до виконання професійних завдань в реальному середовищі. Як відповідь на Запит 1 ЕГ отримала інформацію про те, що у 2023 році виробничу практику проходили 26 здобувачів, асистентську – 6 здобувачів (наказ №1723-ст від 09.10.2023). У 2024 році виробничу практику проходять 18 здобувачів, асистентську – 1 здобувач (наказ №1572-ст від 25.09.2024). Базами проходження виробничої практики у 2023 р. були ТОВ «Аджілівей», ТОВ «Кодіфаєр», ГО «Фонд символи», ТОВ «SharpMonds», ТОВ «InventorSoft», ТОВ «InterCode» тощо (наказ №1723-ст від 09.10.2023). У 2024 р. здобувачі вищої освіти проходять виробничу практику на базі ГО «Фонд Символи», ТОВ «ВЕКТОР СОФТВЕР», ФОП Беспояско, ТОВ «ЮКОН СОФТВАРЕ», ТОВ «ФІНІК.ПРО», ТОВ «КО-ВОРК», ТОВ «СІКЛУМ» тощо (наказ №155/с від 24.04.2024 р. ЕГ вважає, що ОПП відповідає вимогам підкритерію 2.5.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Проведений ЕГ аналіз змісту ОПП, робочих програма ОК та результати зустрічей з фокус-групами свідчать, що освітні компоненти ОПП забезпечують набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок. ОПП передбачає набуття здобувачами аналітичних, комунікативних, когнітивних, організаційних навичок та навичок роботи у команді. Компетентність ЗК01 набувається завдяки ОК1-ОК8, ОК10-ОК12; компетентність ЗК02 – ОК1, ОК5, ОК11-ОК12; компетентність ЗК03 – ОК3, ОК11-ОК12; компетентності ЗК04 – ОК5-ОК7, ОК9, ОК11; компетентність ЗК05 – ОК2, ОК4, ОК5, ОК7, ОК10-ОК12. Формування аналітичних та когнітивних навичок відбувається завдяки вивченню ОК загальної та професійної підготовки. Формування комунікативних навичок професійного спрямування забезпечують підготовка доповідей для наукових конференцій, підготовка та захист звіту з практики і кваліфікаційної роботи магістра. Навички командної роботи, налагодження взаємодії з колегами, тайм-менеджменту та критичного мислення здобувачі відпрацьовують під час вивчення ОК Інноваційне підприємництво в індустрії програмного забезпечення та ОК Гнучкі процеси розробки програмного забезпечення. Також розвитку соціальних навичок сприяють участь здобувачів вищої освіти в позанавчальних заходах та робота в органах студентського самоврядування. Також ЗВО має Концепцію вивчення іноземних мов студентами неспеціальних факультетів і навчально-наукових інститутів у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normativni-dokumenty/kontseptsiiia-vyvchennia-inozemnykh-mov-studentamy-nespetsialnykh-fakultetiv-i-navchalno-naukovykh-instytutiv/>). Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ переконатися, що освітнє середовище Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок за ОПП. ЕГ вважає, що ОПП відповідає вимогам підкритерію 2.6.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Навчальне навантаження здобувачів вищої освіти за ОПП «Програмне забезпечення систем» формується на основні норм Положення про організацію освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://www.chnu.edu.ua/university/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu/>). Загальне навантаження здобувачів за ОПП складає 90 кредитів ЄКТС, з яких обсяг обов'язкових ОК складає 1980 годин / 66 кредитів (з них аудиторних годин – 420), обсяг вибіркових ОК складає 720 годин / 24 кредити (з них аудиторних годин – 180). Загалом аудиторне навантаження для здобувачів за ОПП становить 600 годин (22,22% від загального обсягу годин), самостійна робота складає 2100 годин (77,78% від загального обсягу годин), з яких на I курс заплановано 14 ОК – 57 кредитів; на II курс заплановано 2 ОК – 8 кредитів, проектно-інженерна практика – 10 кредитів, підготовка кваліфікаційної роботи – 15 кредитів. Частка аудиторних годин у I та II семестрах становить 45%, у III семестрі – 10%. Тижневий обсяг аудиторного навчального часу здобувачів у I та II семестрах складає по 18 годин, у III семестрі – 10 годин. Згідно Положення про організацію освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича максимальне тижневе аудиторне навантаження для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти не повинно перевищувати 18 годин (0,6 кредити ЄКТС), а кількість контактних годин (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять, консультацій) на 1 кредит становити від 8 до 10 годин. Обсяг самостійної роботи для ОК цієї ОПП встановлений в межах від 50% до 75%. Основними видами аудиторних занять на ОПП є: лекційні, практичні та лабораторні заняття. Серед аудиторних годин обов'язкової складової ОПП переважають лабораторні роботи (135 год.), в меншій мірі практичні заняття (105 год.). Серед аудиторних годин вибіркової складової ОПП лекційні та лабораторні роботи представлені у рівних пропорціях. Співвідношення аудиторної та самостійної роботи збалансоване й дозволяє досягти цілей і результатів навчання. Розподіл навчальних годин на аудиторну роботу за формами навчальних занять та самостійну роботу відображено в РП ОК. Для оцінки реального обсягу навантаження здобувачів в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича проводяться опитування. Результати анкетування розміщено на сторінці <https://pzks.chnu.edu.ua/studentam/anketuvannia/>. Під час бесіди з фокус-групою здобувачів вищої освіти було з'ясовано, що обсяг їх аудиторного навантаження та самостійної роботи є цілком достатніми для успішного формування компетентностей, потрібних для професійної діяльності. Здобувачі вищої освіти не вважають себе перевантаженими. ЕГ вважає, що ОПП відповідає вимогам підкритерію 2.7.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Проведений ЕГ аналіз змісту ОПП, робочих програм ОК та результати зустрічей з фокус-групами свідчать, що структура ОПП та освітні компоненти ОПП забезпечують практикоорієнтованість ОПП. У навчальному план за ОПП з загального обсягу аудиторних занять (600 год.) на практичні і лабораторні заняття відведено 54% часу (324 годин і 105 годин відповідно). В ОПП передбачено проведення на підприємствах проектно-інженерної практики обсягом 10 кредитів для набуття здобувачами вищої освіти практичних навичок з розробки програмного забезпечення в гнучких умовах. Безпосереднє практичне спрямування мають такі ОК як “Гнучкі процеси розробки програмного забезпечення”, “Реінжиніринг програмного забезпечення”, “Інженерія надійності програмного забезпечення” та інші. Лабораторні практикуми більшості ОК (“Квантовий комп'ютинг”, “Безсерверні обчислення в хмарних середовищах”, “Генеративний штучний інтелект”, “Інформаційні системи електронної комерції”) передбачають написання програмного коду. Достатність і спроможність для реалізації практикоорієнтованих освітніх компонентів ОПП, зокрема, ОК4-ОК12, підтвердив огляд ЕГ матеріально-технічної бази Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Позитивною практикою на ОПП є те, що частина викладачів кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем працюють за сумісництвом в таких ІТ компаніях як Quant Azimuth, ELEKS, TOB НВФ «Тензор», ДЛП Група, SoftServe. Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою на ОПП не здійснюється. ЕГ вважає, що ОПП відповідає вимогам підкритерію 2.8.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ЕГ, за результатами інтерв'ювання фокус-груп та вивчення медіа-середовища ЗВО, вважає, що ОПП «Програмне забезпечення систем» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку (ЦСР) до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722. Про це свідчить як діяльність ЗВО в цілому, такі і освітня діяльність на ОПП, а саме: 1. ЦСР1 “Подолання бідності” та ЦСР2 “Подолання голоду” забезпечується наданням волонтерської допомоги (внутрішньо переміщеним особам, які мешкають у гуртожитках ЗВО, працівникам, студентам та родичам співробітників, які зараз захищають Україну на полі бою (<https://www.chnu.edu.ua/kultura/humanitarna->

diialnist/volonterskyi-shtab/)); підтримкою здобувачів у складних життєвих обставинах (виплата соціальних стипендій, пільгове харчування та проживання у гуртожитках ЗВО) (<https://www.chnu.edu.ua/kultura/humanitarna-diialnist/sotsialne-zabezpechennia/>). 2. ЦСР3 «Міцне здоров'я і благополуччя» охоплює: діяльність Соціально-психологічного центру (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/pry-universitytet/sotsialno-psykholohichniy-tsentr/>); фізичне, духовне та психічне загартування здобувачів; створення умов для активного відпочинку; забезпечення доступу громадськості до спортивних споруд ЗВО. 3. ЦСР4 «Якісна освіта»: на базі ЗВО щорічно проводиться Міжнародна науково-практична конференція «Фінансові інструменти сталого розвитку економіки» (<https://www.chnu.edu.ua/novyny/aktualni-novyny/vi-mizhnarodna-naukovo-praktychna-konferentsiia-fiansovi-instrumenty-staloho-rozvytku-ekonomiky/>). 4. ЦСР5 «Гендерна рівність»: у ЗВО розроблено і затверджено План гендерної рівності університету на 2023–2026 рр. (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/plan-hendernoi-rivnosti-na-2023-2026-roku/>). 5. ЦСР9 «Створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям» забезпечується вивченням ОК2-ОК4, ОК6, ОК9, ОК11, ОК12, які охоплюють СКО4, СКО7, СКО10. 6. ЦСР12 «Забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва» забезпечується вивченням ОК2, ОК3, ОК4, ОК5, ОК9, ОК11, які охоплюють СКО4, СКО6, СКО7, СКО10. 7. ЦСР16 «Сприяння побудові миролюбного і відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях»: у ЗВО розроблено і затверджено Концепцію гуманітарної діяльності університету на 2023-2027 рр. (<https://www.chnu.edu.ua/media/oljpohzo/kontseptsiiia-humanitarnoi-diialnosti-2023-2027.pdf>); функціонує Медіаційна служба (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/pry-universitytet/mediatsiina-sluzhba>). ЕГ вважає, що ОПП відповідає вимогам підкритерію 2.9.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОПП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 2.1, 2.3-2.9 та недоліки за підкритерієм 2.2, оскільки наявні недоопрацювання у ОПП, навчальному плані та робочих програмах. ЕГ вважає, що ОПП «Програмне забезпечення систем» та освітня діяльність Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за цією програмою відповідають рівню В за Критерієм 2. Позитивні практики у контексті Критерію 2 відсутні.

Недоліки

1. В ОПП та в НП використовуються різні системи наскрізної нумерації ОК. 2. Перелік ЗК, СК і ПРН, зазначений у робочих програмах 7 з 12 обов'язкових ОК ОПП, частково відповідає матрицям відповідності компетентностей і ПРН ОК ОПП. 3. В НП ОК «Проектно-інженерна практика» винесений в окремий розділ III. Практика і не позначений в переліку ОК в розділі V. План навчального процесу, проте години (виділені на проходження практики) враховані при підрахунку загального обсягу годин в розділі V. План навчального процесу. 4. В розділі Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання зазначені посади, згідно ДК 003:2010, що починаються на цифру 3, а це зазвичай бакалаврські напрямки.

Рекомендації

1. Використовувати єдину систему наскрізної нумерації ОК в ОПП та в навчальному плані. 2. До початку 2025-2026 н.р. відредагувати робочі програми ОК і забезпечити відповідність ЗК, СК і ПРН, зазначених у робочих програмах ОК ОПП, матрицям відповідності компетентностей і ПРН ОК ОПП. 3. До початку 2025-2026 н.р. виправити технічні помилки у навчальному плані в частині в розділі V. План навчального процесу. 4. При підготовці наступної редакції ОПП переглянути перелік посад у розділ Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, виключивши бакалаврські напрямки.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Уся необхідна для абітурієнта інформація розміщена в окремому розділі “Абітурієнту” (<https://www.chnu.edu.ua/abituriientu/>) на офіційному вебсайті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://www.chnu.edu.ua/>). Правила прийому на навчання за ОПП “Програмне забезпечення систем”, укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті ЗВО (<http://surl.li/hsmvci>). У Правилах прийому визначено порядок та умови вступу, перелік необхідних документів, порядок розрахунку конкурсного балу, процедуру формування рейтингу вступників тощо. Наповнення сторінки “Вступ до магістратури” на сайті ЗВО (<https://www.chnu.edu.ua/abituriientu/vstup-do-mahistratury/>) свідчить про сумлінність ЗВО в питанні інформування вступників щодо підготовки до вступ, подання заяви, рейтингових списків, ключових термінів вступу, зарахування та укладання договору, переліку документів та вартості навчання. Абітурієнту надається можливість контактувати з приймальною комісією за допомогою телефонів, електронної пошти, надсилання повідомлень у *viber* та *telegram* (<https://www.chnu.edu.ua/abituriientu/zahalna-informatsiia/ptymalna-komisiia-chnu/>). Повноцінна форма зворотного зв'язку з абітурієнтами чи чат вступника на сайті ЗВО відсутній. ЕГ вважає, що діяльність ЗВО та ОПП відповідають вимогам підкритерію 3.1.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Згідно з Правилами прийому вступ до магістратури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за ОПП можливий на основі раніше здобутого ступеня бакалавра чи магістра (ОКР спеціаліста). У 2024 році вступ на навчання за ОПП здійснювався за результатами єдиного вступного іспиту (ЄВІ), єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ) та розгляду мотиваційного листа. ЄВІ складався з двох блоків: тест загальної навчальної компетентності (ТЗНК) і тест з іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської за вибором вступника). ЄФВВ проводилося у вигляді предметного тесту з інформаційних технологій. Згідно з частиною 4, п. 6.6 розділу 6 «Конкурсний відбір, його організація та проведення» Правил прийому вагові коефіцієнти предметів становили: для ТЗНК ЄВІ – 0,2; для тесту з іноземної мови ЄВІ – 0,2; для ЄФВВ – 0,6. У випадках передбачених Правилами прийому навчання за ОПП (<http://surl.li/hsmvci>) деякі категорії вступників могли скористатися спеціальними умовами участі у конкурсному відборі на навчання для здобуття ступеня магістра, зокрема взяти участі у конкурсному відборі на навчання за результатами співбесіди з іноземної мови замість ЄВІ та/або фахового іспиту замість ЄФВВ. Програма вступного фахового іспиту була затверджена в установленому порядку, оприлюднена на сайті ЗВО (https://www.chnu.edu.ua/media/ohnczq4l/121_mag.pdf) та передбачає оцінку сформованості результатів навчання з 10 типових для інженерії програмного забезпечення дисциплін. Проте у програмі вступного фахового іспиту відсутні такі структурні елементи як структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників, а наведені критерії оцінювання (подані у вигляді таблиці) застосувати неможливо через відсутність пояснень щодо застосування критеріїв та обсягу тестування. Для підготовки до фахового іспиту з більшістю навчальних дисциплін рекомендується російськомовна література, видана в країні-агресорі у 2000, 2004, 2008 роках тощо, що, по-перше, суперечить етичній поведінці, оскільки спеціальними умовами вступу могли переважно скористатися учасники бойових дій, ветерани, особи, що визнані постраждалими учасниками Революції Гідності, особи з інвалідністю тощо; а по-друге, втратили актуальність, оскільки за 20 років змінилися не тільки технології інженерії програмного забезпечення, але й вимоги до швидкості, якості, безпеки та масштабованості програмного забезпечення; маємо протиріччя цілі та її практичної реалізації: особам, які прагнуть вступити на навчання (щоб навчитися вирішувати складні нестандартні завдання і проблеми дослідницького та інноваційного характеру в галузі інженерії програмного забезпечення) рекомендують скористатись літературою, в якій описані технології 10–20 річної давнини, а не сучасні, а потім виявити обізнаність з цими технологіями (навіть з урахуванням того, що частина питань іспиту є класичними питаннями з ІТ). ЕГ вважає, що діяльність ЗВО та ОПП частково відповідає вимогам підкритерію 3.2.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича у межах ОПП здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до Розділу 11. Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті (<http://surl.li/xsvqbh>) та Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<http://surl.li/locipp>). Зазначені документи оприлюднені на офіційному сайті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та є доступними для учасників освітнього процесу. Аналіз змісту означених правил і вимог показав, що вони є чіткими, зрозумілими та безперешкодно можуть застосовуватися учасниками освітнього процесу за ОПП. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі представленого здобувачем вищої освіти документа з переліком і результатами навчальних здобутків з навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувача вищої освіти, завіреного в установленому порядку у ЗВО-партнері. Перезарахування оцінок за шкалою оцінювання Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича здійснюють за середнім показником отриманої оцінки в ЗВО-партнері деканати / дирекції разом із навчальним і міжнародним відділами. Під час зустрічі з

адміністративним персоналом ЕГ з'ясувала, що перезарахування програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності), деканати / дирекції здійснюють на основі колегіальних напрацювань, оскільки такі аспекти як назва і кількість ОК, кількість годин на вивчення ОК, форми підсумкового контролю тощо (трапляються випадки, коли назви ОК можуть близькі за змістом або мати несуттєву стилістичну відмінність, відрізняються форми контролю у навчальному плані даної ОПП та у ЗВО-партнері тощо) узгоджуються деканатами / дирекціями інститутів з навчальним і міжнародним відділами до початку участі здобувачів вищої освіти у програмі академічної мобільності. Звернень здобувачів вищої освіти про визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, в межах заявленої ОПП не було. Разом з тим, під час зустрічі доведено наміри реалізації такої практики найближчим часом. ЕГ рекомендує викладачам в межах своїх ОК активніше залучати здобувачів до такого формату та визнавати результати навчання, отримані під час такого навчання в межах заявленої ОПП. ЕГ вважає, що діяльність ЗВО та ОПП частково відповідає вимогам підкритерію 3.3.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича у межах ОПП здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у системі формальної освіти), що не суперечить законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу за покликанням <http://surl.li/woeeww>. Особа, яка звертається до ЗВО щодо визнання результатів неформального та/або інформального навчання (заявник), подає відповідну заяву, декларацію про попереднє навчання та додаткові документи, які підтверджують наведену у декларації інформацію про попереднє навчання (за наявності). Для визнання результатів навчання у неформальній освіті попередньо створюють розпорядженням декана факультету / директора навчально-наукового інституту фахову комісію. Фахова комісія визначає метод оцінювання результатів навчання відповідно до робочої навчальної програми. Визнання результатів навчання у неформальній освіті дозволяється для ОК, викладання яких починається з другого семестру. До того ж визнання результатів проводять у семестрі, який передує тому семестру, у якому згідно з навчальним планом конкретної ОПП передбачено вивчення певного ОК. Обмеження враховує ймовірність здобувача вищої освіти не підтвердити свої результати навчання у неформальній освіті. Особі, яка звертається до ЗВО щодо визнання результатів неформального та/або інформального навчання, можуть бути зараховані певні освітні компоненти ОПП чи окремі види навчальної роботи в межах певних освітніх компонентів ОПП. ЕГ під час огляду системи підтримки дистанційного навчання переконалася, що викладачі в своїх навчальних курсах впроваджують елементи неформальної освіти, зокрема наводять перелік рекомендованих курсів (із посиланнями) для самостійного вивчення здобувачами. До прикладу, у рамках ОК Квантовий комп'ютинг здобувачам вищої освіти рекомендують пройти курс «Introduction to Quantum Information» на платформі Coursera.org або «The Complete Quantum Computing Course» на платформі Udemy.com та перезарахувати результати навчання. Практика визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти на ОПП відсутня, що підтвердило проведене інтерв'ювання з академічним персоналом та здобувачами вищої освіти. ЕГ вважає, що діяльність ЗВО та ОПП відповідають вимогам підкритерію 3.4.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОПП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 3.1, 3.3, 3.4 та недоліки за підкритерієм 3.2, оскільки у програмі вступного фахового іспиту для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі раніше здобутого ступеня бакалавра відсутні такі структурні елементи: як структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників, а наведені критерії оцінювання (подані у вигляді таблиці) застосувати неможливо через відсутність пояснень щодо застосування критеріїв та обсягу тестування; для підготовки до фахового іспиту рекомендується російськомовна література, видана в країні-агресорі. ЕГ вважає, що ОПП «Програмне забезпечення систем» та освітня діяльність Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за цією програмою відповідають рівню В за Критерієм 3. Позитивні практики у контексті Критерію 3: елементи неформальної освіти впроваджені при вивченні деяких ОК циклу професійної підготовки.

Недоліки

1. У програмі вступного фахового іспиту для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі раніше здобутого ступеня бакалавра за ОПП «Програмне забезпечення систем» за спеціальністю 121 Інженерія програмного забезпечення відсутні такі структурні елементи як структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників, а наведені критерії оцінювання (подані у вигляді таблиці) застосувати неможливо через відсутність пояснень щодо застосування критеріїв та обсягу тестування. 2. У програмі вступного фахового іспиту для

вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі раніше здобутого ступеня бакалавра за ОПП «Програмне забезпечення систем» за спеціальністю 121 Інженерія програмного забезпечення для підготовки до фахового іспиту з більшості навчальних дисциплін рекомендується російськомовна література, видана в країні-агресорі у 2000, 2004, 2008 роках тощо, яка втратила актуальність.

Рекомендації

У терміни, визначені Умовами прийому (Порядком прийому) на навчання на 2025 рік, при розробці програми вступного фахового іспиту для здобуття ступеня магістра на основі раніше здобутого ступеня бакалавра за ОПП «Програмне забезпечення систем» за спеціальністю 121 Інженерія програмного забезпечення зазначити структуру оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників, переглянути і конкретизувати застосування критеріїв оцінювання, переглянути і актуалізувати рекомендовану літературу.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми і методи навчання та викладання в ЧНУ реалізовані Положенням “Про організацію освітнього процесу у ЧНУ» (пункт 1.2 та 1.12) - <http://surl.li/dilbus> - освітній процес у ЧНУ ґрунтується на відповідних законах України (п.1.2); Навчання здійснюється за змішаною формою, реалізовані функції дистанційного та змішаного навчання з застосуванням загальноуніверситетської платформи Moodle. Основними формами навчання в ЧНУ є лекції, лабораторні, практичні, семінарські заняття, індивідуальні заняття та консультації, що регламентується “Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ» - <http://surl.li/rnkxkx> Кафедра має спеціалізовані лабораторії, декілька лекційних аудиторій й комп’ютерних класів, оснащених сучасними мультимедійними засобами для проведення лекцій; комп’ютерною технікою й спеціалізованим обладнанням для проведення лабораторних занять й отримання практичних навичок.. Навчальні модулі, розміщені на платформі Moodle включають силабуси, навчально-методичні матеріали (методичні вказівки), лекційні матеріали у вигляді текстів лекцій та презентацій на відповідну тематику, Викладачі обирають форми та методи викладання, які сприяють досягненню ПРН конкретних освітніх компонент. Здобувачі підтвердили, що мають змогу обирати вибіркові дисципліни, теми випускних робіт, наукових керівників, приймати участь у наукових дослідженнях, з переліком яких вони можуть ознайомитись на сторінці сайту. При необхідності студенти можуть перейти на індивідуальну форму навчання, що підтверджується всіма стейкхолдерами ОП, але на зараз, такої практики немає. За словами студентів, вони працюють у вільний від навчання час. Є елементи неформальної освіти, коли магістрант може набрати додаткові бали за той чи інший курс, отримавши сертифікат рекомендованої дисципліни у дистанційній системі навчання Coursera або Udemu. Регулярно проводяться опитування та анкетування, результати яких застосовуються для вдосконалення освітнього процесу, покращення та прискорення досягнення цілей, заявлених в освітній програмі. Попри це, у співробітників кафедри не було чікої відповіді стосовно алгоритму оскарження (апеляції) оцінки за кваліфікаційну роботу магістра, що є відхиленням. Гарант ОП зазначив, що оскарження оцінки може відбуватися в "усному форматі". Студенти та викладачі підкреслювали на зустрічах уважне ставлення до потреб, вимог та зауважень всіх учасників освітнього процесу, що відповідає принципам студентоцентрованого підходу та академічної свободи й зафіксовано в положенні “Про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності» (<http://surl.li/skmfpp>). Принципи академічної свободи задекларовано у Статуті (<http://surl.li/xhyhttp>) та Колективному договорі ЧНУ <http://surl.li/gewpoe>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання надається здобувачам на першому занятті, зафіксована у силабусах навчальних дисциплін. Згідно свідчень учасників навчального процесу, на першому занятті оголошується інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, про склад викладацької команди, обсягах лекційних, практичних/лабораторних занять, контрольних заходах, критеріях оцінювання знань студентів. Надається інформація щодо переліку тем й способів зв’язку з викладачами, посилення на розміщення навчально-методичних матеріалів (<https://pzks.chnu.edu.ua/pro-nas/akredytatsiia-osvitnikh-prohram/mahistratura/sylabusy-robocih-prohramy-dystsyplin/>). Проблемою є те, що у рамках дистанційного навчання у студентів немає особистого кабінету, на якому б вони могли переглядати розклад.

Зараз, актуальний розклад розміщується у друкованому варіанті біля приміщення деканату. Важливо зазначити, що університет працює над виправленням даної ситуації, дане питання закладене в стратегії діджиталізації ЧНУ. Комунікація проходить в месенджерах, повідомленнях через систему Moodle та корпоративну пошту Google Workspace. Кожен викладач на першому занятті доводить до студентів організацію процесу вивчення своєї дисципліни, принципи оцінювання та тематику занять. Однак, в рамках аналізу ОК ЕГ виявила, що у робочих програмах ОК2, ОК3, ОК4, ОК5, ОК6, ОК7, ОК9 в розділі "Самостійна робота" наведено перелік тем, а не завдання чи хід виконання самостійної роботи, що може шкодити розумінню цілей та задач самостійної роботи.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

З метою підвищення якості реалізації ОП проводяться заходи з долучення здобувачів до науково-дослідної роботи. На кафедрі працюють постійні програми з обміну досвідом з закордонними та вітчизняними університетами (Румунія, Словачія, Словенія). Про рівень магістерських робіт та процес їхнього захисту можна довідатися на YouTube-каналі кафедри (<http://surl.li/xllcxr>). Для вдосконалення навичок проведення наукової роботи в ОПП передбачено курс "Менеджмент наукових досліджень в інженерії програмного забезпечення", який знайомить студентів із засадами наукової діяльності та написання наукових робіт. Також виділяється 15 кредитів ЄКТС для написання та захисту кваліфікаційної роботи. Під час проведення досліджень та розробок магістранти працюють із науковими керівниками, вчать науковому викладенню результатів досліджень. Студенти постійно беруть участь у наукових конференціях, наприклад, щорічній студентській науковій конференції ЧНУ (див., наприклад, конференцію за 2023 рік: <http://surl.li/tqtrpj>), Міжнародній конференції «Проблеми інформатики та комп'ютерної техніки» (<http://surl.li/rldvra>) та інших. Так, у 2022 році студент 6-го курсу Б.Дяконенко взяв участь у конференції «Актуальні задачі медичної, біологічної фізики та інформатики» (Вінниця, 2022 р.) з доповіддю, за результатами якої разом з М.Филипуком було опубліковано статтю в журналі International Journal of Computing (SCOPUS), яку можна переглянути за покликанням: <http://surl.li/foufam>. 2024 року студент Богдан Шілов посів 2 місце на міжнародному конкурсі студентських робіт у Братиславі (<http://surl.li/xqdicj>). Дані факти підтверджують студенти, що відзначають, що їх залучають до наукової та педагогічної практики.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Порядок перегляду освітніх програм та їхніх компонентів регламентується "Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича" <https://drive.google.com/file/d/14UAVRHptFJkoS4NW5h35DhfpsqOsytrp/view> – та «Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» - https://drive.google.com/file/d/1rFVXB_JZoVNab4J2x8tHTz2vfVmH4JOP/view. Тут описано механізми розробки та контролю освітніх програм та їхніх складових. Самоаналіз ОПП виконується проєктними групами у взаємодії із групами забезпечення спеціальності випускової кафедри. Згідно інформації, отриманої від учасників зустрічей, оновлення змісту робочих програм та силабусів навчальних дисциплін проводиться щорічно. Регулярно переглядаються й оновлюються методичні вказівки. Джерелом цих оновлень є дослідницькі проєкти, міжнародні програми, контакти з партнерами та роботодавцями. Викладачі проходять курси підвищення кваліфікації міжнародні стажування. Отримані знання застосовуються при читанні дисциплін, формуванні силабусів, доповідаються на семінарах і науково-практичних конференціях. На зустрічі з партнерами та представниками роботодавців від IT-компаній «SoftServe», «EPAM» та інші було підтверджено їх вплив на зміст ОП та її окремих компонент. Їх залученість підтверджується наданням активних пропозицій щодо коригування освітніх компонентів, пов'язаних з затребуваністю конкретних професійних навичок майбутніх фахівців на ринку праці. Крім того, підтвердженням актуальності наукових досліджень викладачів кафедри є публікації у виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus і Web of Science й відображення цих досліджень в навчальних матеріалах. Здобувачі освіти мають можливість ознайомитись з цими дослідженнями як в матеріалах публікацій, так й безпосередньо на лекційних й практичних заняттях, конференціях та семінарах. Імпульсом до оновлення ОП є й результати опитування здобувачів освіти. Їх пропозиції та зауваження після затвердження методичною комісією, оперативно втілюються в силабуси відповідних освітніх компонент. Даний факт підтверджують всі стейхолдери ОП.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

На кафедрі наявні ознаки міжнародної освітньої та наукової діяльності. З 2018 по 2022 роки, до початку російської агресії, активно функціонувала магістерська програма у співпраці з Братиславським університетом економіки та менеджменту (укладена угода у 2018 році). Це дозволяло магістрантам обирати перелік вибіркових дисциплін, які викладалися братиславськими викладачами, та, завершивши II семестр магістратури, виїжджати на навчання до Словаччини. Наразі така можливість відсутня, оскільки дія програми призупинена. Іншим аспектом є міжнародне стажування викладачів (Добровольський Ю.Г., Газдук К.П., Тарновецька О.Ю. – Братиславський університет економіки та менеджменту, Братислава, 2023 рік), участь магістрантів у Літній школі з інформаційних технологій у Румунії (м. Ясси, університет ім. А. Кузи – Дяконенко Б., 2021 рік) та міжнародних конкурсах студентських робіт

(студент Б. Шилов став призером конкурсу в Братиславі - <http://surl.li/iivpdq>). У 2022 році асистент кафедри Л.М. Шумиляк виграла конкурс Уряду Словаччини «Стипендії для видатних дослідників, яким загрожує військовий конфлікт в Україні». Програма розпочалася в січні 2023 року та триватиме три роки. На цей час в рамках програми вже опубліковано дві спільні статті в SCOPUS, дві публікації у словацьких наукових виданнях та відбулася участь у трьох міжнародних наукових конференціях.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОПП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 4.1, 4.3-4.5 та недоліки за підкритеріями 4.2, оскільки наявні недоопрацювання у робочих програмах. ЕГ вважає, що ОПП «Програмне забезпечення систем» та освітня діяльність Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за цією програмою відповідають рівню В за Критерієм 4. Позитивні практики у контексті Критерію 4: 1. Застосування різноманітних форм і методів навчання та викладання, розвинутість та застосування загальноуніверситетської платформи Moodle. 2. Наявність спеціалізованих лабораторій, що сприяє залученню здобувачів до виконання НДР, набуття практичних навичок, активізації публікаційної активності. 3. Щорічне проведення конференцій, семінарів й зустрічей, обговорення освітніх програм з усіма учасниками освітнього процесу (у т.ч. здобувачами освіти, викладачами та стейкхолдерами), студентоцентроване та проблемно-орієнтоване навчання, академічна мобільність та участь у міжнародних програмах, оновлення освітніх програм та навчальних матеріалів.

Недоліки

1. Відсутність єдиного розуміння колективом кафедри процедури оскарження оцінки за магістерську кваліфікаційну роботу. 2. В робочих програмах ОК2, ОК3, ОК4, ОК5, ОК6, ОК7, ОК9 в розділі Самостійна робота наведено перелік тем, а не завдання чи хід виконання самостійної роботи, що призводить до незрозуміння, з чого почати, які ресурси використовувати або які результати повинні бути досягнуті. 3. В ОК «Квантовий комп'ютинг» у розділі Рекомендована література наявні російськомовні видання.

Рекомендації

1. До початку 2025-2026 н.р. НПП кафедри вжити заходів для формування єдиного бачення процедури оскарження оцінки за магістерську кваліфікаційну роботу. 2. До початку 2025-2026 н.р. в робочих програмах ОК2, ОК3, ОК4, ОК5, ОК6, ОК7, ОК9 переглянути зміст розділу Самостійна робота і навести не лише перелік тем, а й завдання чи порядок опрацювання цих тем. 3. До початку 2025-2026 н.р. в робочій програмі ОК «Квантовий комп'ютинг» у розділі Рекомендована література замінити російськомовні видання аналогічними за змістом виданнями державною мовою або мовою міжнародного спілкування.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів, принципи та методи оцінювання навчальних результатів студентів у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича регулюються «Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» (посилання: <https://drive.google.com/file/d/1aDDzrMzuZ7OA1CervuLzeYlONEosLySV/view>). Університет передбачає кілька форм контролю знань: вхідний, поточний та семестровий контроль, який може проводитися у письмовій, тестовій або усній формі. Викладачі мають право, користуючись академічною свободою, обирати найбільш відповідний метод контролю, враховуючи такі чинники, як очна чи дистанційна форма навчання. У силабусах навчальних дисциплін міститься розділ, де описані методи та терміни проведення контрольних заходів, які обираються викладачем. На першій лекції з дисципліни викладач представляє студентам методи контролю, а також план лекцій, лабораторних та практичних занять, враховуючи особливості предмету. Серед використовуваних методів контролю — усне

опитування, захист есе або рефератів, захист лабораторних робіт, звітів з практики, оцінювання проєктів та презентацій. Підсумковий контроль за кожною дисципліною відбувається у формі іспиту або заліку, що визначається у навчальному плані або силабусі. Результати підсумкової оцінки фіксуються в індивідуальному плані студента. Загалом результати поточних контрольних заходів й оцінювання здобувачів вищої освіти фіксуються в загальноуніверситетській системі Moodle. Відмічено, що існує поточний, проміжний(рубіжний) та семестровий (підсумковий) форми контролю. Критерії щодо оцінювання результатів робіт здобувачів за допомогою якісних та кількісних критеріїв сформульовані – це 100-бальна шкала. Мінімальний бал для зарахування результатів - 50 балів. Результати проведення контрольних заходів повідомляються здобувачам без затримок й в обов'язковому порядку. Інформація про зрозумілість критеріїв оцінювання опрацьовується безпосередньо на самій першій лекційній парі. Ознайомитися з ними додатково студенти можуть у робочій програмі до курсу. Результати контрольних заходів, а також процедура їх проведення можуть бути оскаржені здобувачами вищої освіти відповідно до «Положення про апеляції на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів у ЧНУ», яке було затверджене наказом №36 від 04.02.2020 р. (<https://drive.google.com/file/d/16FPnHmJXhd2al362HvDwmvoZ5uEih42ks/view>). Згідно з цим положенням, студент має подати апеляційну заяву не пізніше ніж через два робочих дні після оголошення результатів підсумкового контролю. Розгляд апеляції проводиться спеціально створеною апеляційною комісією в присутності студента. Рішення комісії приймається більшістю голосів і оголошується студенту одразу після завершення розгляду його заяви. Однак, не всі студенти кафедри розуміють даний алгоритм на чіткому рівні. Під час опитування студенти не змогли продемонструвати чіткі навички врегулювання даних ситуацій за поданим алгоритмом.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Підсумкова атестація здобувачів здійснюється у вигляді написання й публічного захисту випускної кваліфікаційної роботи бакалавра, що відповідає вимогам стандарту вищої освіти спеціальності 12 «Інженерія програмного забезпечення». Кваліфікаційна робота включає виконання завдання, зміст якого відповідає вимогам, цілям й ПРН спеціальності. Тема кваліфікаційної роботи обирається здобувачем й викладачем й узгоджується кафедрою. Проводиться перевірка на плагіат, вимагається дотримання академічної доброчесності. Кваліфікаційні роботи розміщуються в репозитарії ЗВО. З відеозаписами захистів магістерських та бакалаврських робіт можна ознайомитися на YouTube-каналі кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем за посиланням: <https://www.youtube.com/channel/UCxAMl9p6XccVixKe9oB2PcQ>. Інформація про захист кваліфікаційних робіт студентами спеціальності також публікується на офіційному сайті кафедри (див. приклад тут: <https://pzks.chnu.edu.ua/novyny/zakhyst-bakalavrskykh-robot-2024/>). Проте ЕГ було виявлено такі недоліки у методичних рекомендаціях до написання кваліфікаційної роботи магістра: - у документі сформульовані загальні вимоги до структури роботи без врахування особливості спеціальності і вимог Стандарту вищої освіти за другим (магістерським) рівнем за спеціальністю 121 Інженерія програмного забезпечення; - у документі йдеться про написання дипломних робіт, а не випускних кваліфікаційних робіт; - у Додатку Г методичних рекомендацій приклади бібліографічного опису наведені російською мовою та загалом не відповідають вимогам чинного стандарту ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання; - на методичних рекомендаціях відсутнє маркування щодо їх затвердження на засіданні кафедри, методичної та/або вченої ради інституту тощо, рік.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Чіткість та прозорість форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича забезпечуються «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normativni-dokumenty/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu/>) та «Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання» (<https://drive.google.com/file/d/1aDDZrMzuZ7OA1CervuLzeYLOEosLySV/view>). Ці документи гарантують дотримання високих стандартів якості освітнього процесу в університеті. На основі вимог, визначених у вищезазначених положеннях, розробляються методи контролю для окремих дисциплін, які відображаються у силабусах та робочих програмах. Усі ці документи доступні для здобувачів освіти та всіх зацікавлених осіб на веб-сторінці кафедри (<https://pzks.chnu.edu.ua/pro-nas/akredytatsiia/mahistratura/sylabusy/>). На першій лекції з кожної дисципліни викладач ознайомлює студентів з тематикою курсу, пререквізитами, можливими видами активності, а також критеріями проміжного та підсумкового оцінювання. Що стосується критеріїв оцінювання, в університеті вже тривалий час використовується 100-бальна шкала, яка відповідає принципам Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС), що забезпечує прозорість та об'єктивність оцінювання. Дані фактори підтверджують студенти кафедри.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Документи Чернівецького національного університету, що регулюють політику, стандарти та процедури забезпечення академічної доброчесності, включають наступні: а) «Етичний кодекс Чернівецького національного університету» (<http://surl.li/vmjkg>). Це ключовий документ, що визначає засади академічної доброчесності для всіх учасників освітнього процесу. Дотримання положень цього кодексу є обов'язковим як для студентів, так і для викладацького складу. б) «Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті» (<http://surl.li/mvfypj>). Цей документ став основою для розробки Етичного кодексу та містить базові принципи академічної доброчесності. в) Статут Чернівецького національного університету (<http://surl.li/vvndib>) підкреслює важливість дотримання академічної доброчесності, наголошуючи, що це є однією з ключових засад освітнього і наукового процесів. Виконання цих норм є обов'язковим для всіх учасників освітнього процесу. г) «Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (<http://surl.li/vicpot>). У цьому документі викладено вимоги щодо запобігання плагіату та самоплагіату у наукових, навчально-методичних та студентських кваліфікаційних роботах. Кафедра програмного забезпечення комп'ютерних систем розробила декларацію про дотримання принципів академічної доброчесності, яку підписали всі викладачі кафедри. Питання академічної доброчесності піднімалися й на зустрічах з адміністративним персоналом. Всі учасники виказали обізнаність з вимогами відповідних положень. В університеті впроваджено технологічні рішення протидії порушенням академічної доброчесності. Формами реагування на порушення академічної доброчесності є зауваження, попередження, повторний контроль й т.п. Відповідальною особою за систему внутрішнього забезпечення якості освіти на адміністративному рівні є проректор з НПП та ППР. Кафедра перевіряє всі роботи на антиплагіат (Turnitin), що інтегрований навіть з Moodle. Перевірка на плагіат є необхідною умовою допуску роботи до захисту й контроль здійснює спеціально призначена особа або завідувач кафедри, в обов'язковому порядку оформляється акт перевірки робіт на плагіат.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОПП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 5.3 і 5.4 та недоліки за підкритерієм 5.1, оскільки у здобувачів вищої освіти відсутнє чітке розуміння процедури оскарження контрольних заходів, та підкритерієм 5.2, оскільки наявні недоопрацювання у методичних рекомендаціях до написання випускної кваліфікаційної роботи. ЕГ вважає, що ОПП «Програмне забезпечення систем» та освітня діяльність Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за цією програмою відповідають рівню В за Критерієм 5. Позитивні практики за критерієм не виявлені.

Недоліки

1. Здобувачі вищої освіти та представники студентського самоврядуванням недостатньо обізнані із процедурою оскарження результатів контрольних заходів та змістом діючих у ЗВО нормативних документів, що регулюють це питання. 2. У методичних рекомендаціях до написання кваліфікаційної роботи магістра: - сформульовані загальні вимоги до структури роботи без врахування особливості спеціальності і вимог Стандарту вищої освіти за другим (магістерським) рівнем за спеціальністю 121 Інженерія програмного забезпечення; - у документі йдеться про написання дипломних робіт, а не випускних кваліфікаційних робіт; - у Додатку Г методичних рекомендацій приклади бібліографічного опису наведені російською мовою та загалом не відповідають вимогам чинного стандарту ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання; - на методичних рекомендаціях відсутні маркування щодо їх затвердження на засіданні кафедри, методичної та/або вченої ради інституту тощо.

Рекомендації

1. До початку 2025-2026 н.р. гаранту ОП, НПП та студентському самоврядуванню вжити заходів для популяризації серед здобувачів вищої освіти понять й діючих у ЗВО нормативних документів, які регулюють питання оскарження результатів контрольних заходів. 2. До початку 2025-2026 н.р. розробити методичні рекомендації до написання випускної кваліфікаційної роботи магістра за цією ОПП, які б враховували особливості ОПП і вимог Стандарту вищої освіти за другим (магістерським) рівнем за спеціальністю 121 Інженерія програмного забезпечення.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

ЕГ ознайомлення із матеріалами акредитації у вигляді відомостей самооцінки, в тому числі табл. 2 та інформацією на сайті ЗВО, провела інтерв'ю зустріч викладачів, керівника практики за даною ОПП. На підставі отриманої інформації встановлено, що до викладання ОК, залучені викладачі, кваліфікація та професійний досвід яких підтверджується базовою освітою, спеціальністю за якою отримано освітній ступінь, наявністю наукових публікацій, стажувань і проходження курсів підвищення кваліфікації та досвідом роботи за відповідним фахом. Кожен викладач кафедри має сторінку на сайті кафедри, де відображаються освіта, основні досягнення в методичній, педагогічній та науковій роботі, а також інформація про підвищення кваліфікації (<https://pzks.chnu.edu.ua/pro-nas/spivrobotnyky-kafedry>). На сайті сторінки кафедри ПЗКС <https://pzks.chnu.edu.ua/pro-nas/spivrobotnyky-kafedry/> представлені співробітники кафедри, де серед викладацького складу є працівники на посадах - аспірант кафедри, але такі посади не передбачені штатним розписом та можуть ввести в оману здобувачів освіти. На думку ЕГ академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОПП, є достатньою для досягнення цілей та програмних результатів навчання, а також мають достатню кількість досягнень у професійній діяльності відповідно до пп. 36-38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Відповідно до Положення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників в ЧНУ від 2022 року <https://www.chnu.edu.ua/media/4cihxzdb/pro-provedennia-konkursu-na-zamishchennia-vakantnykh-posad.pdf> процедура конкурсного добору починається з попереднього обговорення кандидатури на відповідній кафедрі, за необхідності проводиться співбесіда про науково-педагогічну діяльність претендента, обговорюється його програма на майбутнє обговорюють його фахові досягнення, програму на майбутнє. Висновок кафедри про професійні та особистісні якості претендентів затверджуються таємним голосуванням та передається конкурсній комісії. Конкурсна комісія ухвалює рекомендації щодо розгляду претендентів на засіданні Вченої ради. Оголошення про проведення конкурсу, терміни та умови його проведення розміщується на офіційному сайті ЧНУ в рубриці Навчання <https://www.chnu.edu.ua/navchannia/bezperervna-osvita/vakansii/>.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Залучення працедавців до реалізації освітнього процесу є одним з ключових аспектів функціонування ОПП. Частина викладачів кафедри ПЗКС працюють за сумісництвом в ІТ компаніях (Quant Azymuth, ELEKS, ТОВ НВФ «Тензор», ДЛП Група, SoftServe), Кіберполіції. Представники компаній залучаються в якості голів ЕК, рецензентів, консультантів з підготовки кваліфікаційних робіт. У навчальних центрах SoftServe, Sigma Software викладачі кафедри проходять стажування по підвищенню кваліфікації. Здобувачі освіти за даною ОПП проходять практику у цих компаніях, виконують наукові дослідження. Компанії партнери проводять студентські наукові конкурси, хакатони, наприклад організація eADVISE провела "Hack4Innovation", за підтримки Genesis Academy, Headway EdTech та Genesis Tech проведено навчання та оцінювання робіт на Design Hackathon. Проведення занять, згідно заявленої бінарної форми навчання здійснюється шляхом поєднання двох та/або більше викладачів для подання інформації студентам, залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, але не має чіткого механізму регулювання їх трудових відносин, контролю їх професійної відповідності і зводиться до проведення неоплачуваних, позапланових занять.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ЕГ на зустрічі з академічним персоналом вияснила, що для професійного розвитку викладачів є всі умови. Керівництво ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через їх участь у міжнародних конференціях, круглих столах, майстеркласах із залученням провідних учених, фахівців та практиків, працедавців та громадських організацій, наукових та навчально-методичних семінарах, наукових стажуваннях. Чотири викладача кафедри пройшли підвищення кваліфікації через стажування в Братиславському університеті економіки та менеджменту (17.04-31.05.2023 р), що сприяло оновленню змісту дисциплін за ОПП. У 2021 рр. викладачі пройшли підвищення кваліфікації у Тернопільському національному технічному університеті ім. І.Пулюя та Сучавському університеті

«Штефан Чел Маре». Відповідно до Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників (<https://www.chnu.edu.ua/media/vtspf2tp/polozhennia-pro-pidvyshchennia-kvalifikatsii-npp.pdf>) основними видами підвищення кваліфікації науково-педагогічного працівника є: навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах, стажування, а окремі види діяльності науково-педагогічних працівників, а саме участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, рівня вищої освіти тощо можуть бути визнані як підвищення кваліфікації. Згідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<https://www.chnu.edu.ua/universityet/normativni-dokumenty/polozhennia-pro-sistemu-vnutrishnoho-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti-ta-iakosti-vyshchoi-osvity/>) професійний розвиток науково-педагогічних і педагогічних працівників забезпечується системою постійно діючих наукових і методичних заходів різного рівня: загальноуніверситетські і кафедральні методичні заходи та спільна робота з професійними асоціаціями, громадськими освітніми організаціями. Система моніторингу рівня професіоналізму викладачів передбачає як опитування здобувачів так і щосеместрову комплексну перевірку робочою групою організованою деканом факультету. Керівництво ЗВО здійснюється фінансове стимулювання професійного розвитку працівників згідно рейтингу викладачів, за видання навчальних посібників, опублікування статей в журналах категорії А та Б, за захист дисертацій. Здійснюється також моральне заохочення працівників через вручення подяк, грамот та висунення на отримання державних нагород.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОПП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 6.1-6.4. ЕГ вважає, що ОПП «Програмне забезпечення систем» та освітня діяльність Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за цією програмою відповідають рівню В за Критерієм 6. Позитивні практики у контексті Критерію 6: наявність позитивних практик проходження стажувань НПП в європейських ЗВО; залученість роботодавців до проведення різних видів занять окремих дисциплін ОПП; частина викладачів залучених до реалізації освітньої програми поєднують роботу на кафедрі і в ІТ компанії; наявність різних методів стимулювання професійного розвитку НПП.

Недоліки

Проведення занять проводиться з залученням представників роботодавців, практиків, експертів галузі, але не має чіткого механізму регулювання їх трудових відносин, контролю їх професійної відповідності.

Рекомендації

До початку 2025-2026 н.р. гаранту разом адміністрацією ЗВО розробити чіткий механізм регулювання їх трудових відносин з залученими до проведення навчальних занять представників роботодавців, експертів галузі, практиків, що не являються працівниками ЗВО, а також контролю їх професійної відповідності.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Під час спілкування з представниками кафедри, адміністративним персоналом та менеджментом ЗВО, ЕГ дізналася, що ЗВО активно працює в напрямку оновлення матеріально-технічного забезпечення університету й, зокрема, даної кафедри. Університет активно взаємодіє з міською та обласною радами в питанні покращення освітнього середовища актуалізації обладнання та програмного забезпечення. Також кафедра бере участь у різних грантових програмах та взаємодіє з компаніями, які зацікавлені у підвищенні рівня освіти за даною ОПП, наприклад Softserve (надано підтвержуючі документи передачі комп'ютерів). Під час огляду матеріально технічної бази, ЕГ дізналася, що для реалізації освітнього процесу за даною ОПП застосовується ліцензоване сучасне програмне забезпечення.

Фото комп'ютерного обладнання, його технічні характеристики в навчальних лабораторіях (один комп'ютерний клас подарований компанією SoftServe у 2021 р.) можна переглянути на сайті кафедри ПЗКС (<https://pzks.chnu.edu.ua/osvitnii-protses/materialno-tekhnichna-baza/>). Для проведення лабораторних робіт використовується ліцензоване програмне забезпечення від виробника засобів програмування JetBrains на його програмні продукти PyCharm (Python), PhpStorm (PHP), IntelliJ IDEA (Java) для навчальних цілей, виконання самостійних та кваліфікаційних робіт. В лабораторіях є проектори, демонстраційні та інтерактивні дошки, комп'ютери та інше необхідне обладнання. Студенти мають вільний та безоплатний доступ до комп'ютерного обладнання та програмного забезпечення для виконання досліджень, лабораторних робіт та кваліфікаційної роботи. Тож ЕГ вважає, що дана матеріально-технічна база в повній мірі сприяє досягненню цілей, завдань та програмних результатів навчання за ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Під час проведених зустрічей експертна група встановила, що доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОПП "Програмне забезпечення систем", здійснюється відповідно до вимог освітньої програми і законодавства та є безоплатним. Для забезпечення освітнього процесу ЗВО використав власну Інформаційну систему (is.chnu.edu.ua), платформу moodle, google workspase, colab blocknote, google meet та zoom. Наукова діяльність студентів задовольняється науковими гуртками. Здобувачі мають можливість проживати в гуртожитку, брати участь у виставках, конкурсах та спортивній діяльності, отримувати безкоштовну психологічну підтримку. Усі корпуси ЗВО, комп'ютерні класи, кафедри, гуртожитки, бомбосховища обладнані безкоштовним доступом до мережі Інтернет, вхід через систему eduoam - це безпечна всесвітня система доступу до інтернет-мережі по WiFi, яка була розроблена для міжнародного дослідницького та освітнього співтовариства. В умовах відключення електроенергії університет переходить на альтернативні джерела живлення (генератори надані благодійним фондом ЮКОН), якими обладнання навчальні корпуси та гуртожитки. На зустрічі з адміністративним персоналом начальник фінансово-планового відділу заявила що університет приймає участь в тендері на закупку проєкторів. ЗВО забезпечує достатню кількість робочих місць на кафедрах та бібліотеках для самостійної роботи здобувачів. Також в системі moodle здобувачі ВО мають змогу безоплатно перевірити свої роботи на наявність у них текстових збігів. За результатами зустрічей із фокус-групами ЕГ з'ясувала, що у гуртожитках бракує місця для поселення значної кількості здобувачів вищої освіти, зокрема і здобувачів, які тільки-но були зараховані на навчання на 1-й курс, подеколи навіть вразливі категорії здобувачів (діти-сироти, особи з обмеженими можливостями) вимушені винаймати житло поза ЗВО. Адміністрація гуртожитків не одноразово доводила до відома здобувачів, що утримання гуртожитків є не рентабельним. Окрім огляду матеріально-технічної бази під час онлайн візиту, ЕГ також ознайомила з незадовільними відгуками про стан гуртожитків із відкритого джерела https://youtu.be/c98o_7hs3qg?si=uJg5leXfuHNBV_kl. Загалом результати опитування фокус-груп підтвердили доступність навчально-матеріальної бази для різних видів діяльності в межах ОПП.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Під час проведення зустрічей, ЕГ з'ясувала, що в університеті існує практика регулярних анонімних онлайн опитувань серед здобувачів вищої освіти, що стосуються якості викладання, компетентності викладачів та упередженості. Результати цього опитування враховуються при проведенні конкурсного відбору на заміщення вакантних посад та на термін контракту з викладачем. Також у випадку виявлення скарг на певного викладача, представники ЗВО проводять роз'яснювальну роботу з таким викладачем, щоб запобігти виникненню конфліктних ситуацій. ЕГ вважає, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти та повною мірою задовольняє їх потреби. Учасники освітнього процесу та представники соціально-психологічного центру ЧНУ зауважили, що учасники освітнього процесу мають змогу отримувати безоплатні психологічні консультації та підтримку, якщо це необхідно. Також ЕГ зауважила, що ЗВО зважає на можливу небезпеку в умовах воєнного стану, тож для учасників освітнього процесу обладнано укриття, а на сайті, в рубриці Безпека <https://www.chnu.edu.ua/universityet/vazhlyvo/bezpeka> розміщені рекомендації та алгоритм дій при тривозі. Представники університету продемонстрували укриття в навчальному корпусі, гуртожитку та спортивному комплексі, а на зустрічі з адміністрацією ЗВО було заявлено що всі укриття проінспектовано ДСНС, а ЗВО отримав всі потрібні дозвільні документи на них. Для гарантується безпека освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів організовуються роз'яснювальні зустрічі працівників та здобувачів освіти з правоохоронними органами та ДСНС.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Під час проведення зустрічей зі стейкхолдерами, ЕГ переконалася, що згідно з Законом України «Про вищу освіту», Статутом ЧНУ, Правилами внутрішнього трудового розпорядку (<https://www.chnu.edu.ua/media/mm2ed1zj/pravya-vtr.pdf>), Положенням про комісію з соціальних питань <https://www.chnu.edu.ua/media/p55b2zrq/polozhennia-pro-komisiu-z-sotsialnykh-pytan-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yurii-fedkovycha.pdf>. в ЗВО забезпечується освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти. Інформаційна підтримка реалізується шляхом вільного доступу до нормативних документів на сайті університету та в Moodle. А також шляхом розміщення розкладу занять та консультацій у вільному доступі. Така підтримка забезпечується працівниками кафедри, зокрема кураторами навчальних груп. Освітня підтримка реалізується завдяки оновленню матеріально-технічної бази, забезпеченню вільного доступу до матеріалів бібліотеки, реалізації індивідуальної траєкторії навчання студентів. Організаційна підтримка полягає у проведенні опитувань та врахуванні результатів цих опитувань в процесі реалізації ОП. Також у реалізації принципів академічної доброчесності та у здійсненні моніторингу якості. Консультативна допомога надається шляхом проведення індивідуальних та групових консультацій, що сприяють вирішенню проблем здобувачів вищої освіти. Працівниками соціально-психологічного центру ЧНУ <https://www.chnu.edu.ua/universytet/pry-universyteti/sotsialno-psykholohichniy-tsentr/> регулярно здійснюється аналіз задоволеності станом освітнього середовища, щороку здійснюється моніторинг стану адаптації до освітнього середовища першокурсників <https://www.chnu.edu.ua/media/zeybfkxo/prezentatsiia-24-1.pptx>. Психологи центру здійснюють індивідуальне консультування, психологічну діагностику (індивідуальна та групова), групову тренінгову роботу соціально-психологічної направленості. Соціальна підтримка здобувачів полягає також у підтримці соціально незахищених категорій студентів, шляхом надання їм пільг на оплату гуртожитку, компенсації витрат на продукти харчування та щорічної матеріальної допомоги. Для підтримки фізичного здоров'я функціонує спорткомплекс, доступ до якого є безоплатний.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Здобувачів вищої освіти з особливими потребами за цією ОПП в ЗВО немає. Однак, ЧНУ в цілому здатний здійснити реалізацію права на освіту для осіб з особливими потребами, такі можливості регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normativni-dokumenty/polozhennia-pro-organizatsiiu-osvitnoho-protseesu/>). Корпус, де реалізується ОПП, обладнано пандусом та ліфтом, а також туалетом для осіб з особливими потребами. Для осіб, що потребують спеціальні умови вступу розроблений механізм дій, який прописаний в п.п. 6.1., 7.2 Правилах прийому до ЧНУ у 2024 р. (https://www.chnu.edu.ua/media/s1tfy5cq/pravya_pryomu_chnu_2024.pdf).

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Експертна група встановила, що у ЧНУ наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації ОПП “Програмне забезпечення систем”. Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЧНУ регламентуються: “Порядком реагування на випадки булінгу (цькування)” (<https://www.chnu.edu.ua/media/1hedvr4z/poriadok-reahuvannia-na-vypadky-bulinhu-tskuvannia.pdf>), “Положенням про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу” (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normativni-dokumenty/polozhennia-pro-zasady-bezkonfliktnykh-komunikatsii-ta-vrehuliuvannia-sporiv-uchasnykiv-osvitnoho-protseesu/>), “Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича” (<https://www.chnu.edu.ua/media/xe1lulcg/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>). В університеті функціонує уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції ЧНУ, на сайті ЗВО розміщена контактна її контактна інформація, а також порядок анонімного звернення (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/vazhlyvo/zapobihannia-koruptsii/>), також наявна фізична скринька довіри. В ЧНУ діє Антикорупційна програма на 2023-2025 роки (<https://www.chnu.edu.ua/media/awxcu1lp/antykorupsiina-prohrama-2023-2025.pdf>), проводиться роз'яснювальна робота під патронатом Антикорупційної ініціативи ЄС (EUACI), а також освітні заходи для молоді, наприклад, Станція «АНТИкорупція». Під час проведення зустрічей з фокус-групами ЕГ підтвердила, що всі учасники освітнього процесу знають процедури реагування на випадки корупції, булінгу, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій. Органи студентського самоврядування активно залучаються до вирішення конфліктних ситуацій, активно представляють інтереси студентства перед адміністрацією ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналіз Критерію 7 свідчить про відповідність ОПП “Програмне забезпечення систем” підкритеріям 7.1, 7.3.-7.6 в повній мірі та має недоліки за підкритерієм 7.2, оскільки ЗВО не може задовольнити більшу частину запитів

здобувців на проживання у гуртожитках ЗВО. ЕГ вважає, що дана ОПП відповідає рівню В за Критерієм 7. Позитивні практики у контексті Критерію 7: активне залучення представників бізнесу, громадських організацій, закордонних установ для покращення освітнього середовища, забезпечення безпечним умов для всіх учасників освітнього процесу; практика надання безкоштовних психологічних консультацій та всесторонньої підтримки здобувачів вищої освіти та працівників ЗВО.

Недоліки

ЗВО не може задовольнити більшу частину запитів здобувців на проживання у гуртожитках ЗВО.

Рекомендації

До початку вступної компанії вирішити проблему нестачі місць у гуртожитках шляхом розширення житлового фонду та/або оптимізації існуючих ресурсів та/або впровадження пріоритетної системи поселення та/або співпраці з приватними орендодавцями.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються Положенням про систему забезпечення ЧНУ освітньої діяльності та якості вищої освіти (https://drive.google.com/file/d/1rFVXb_JZoVNab4J2x8tHTz2vfVmH4JOP/view). Дані Положення уніфікують процедури щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП для всіх спеціальностей університету. Це забезпечує єдиний підхід до контролю якості за реалізацією процедур, а також механізму вдосконалення. За словами гаранта ОП, система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти передбачає здійснення університетом процедур і заходів із визначення принципів забезпечення якості вищої освіти, здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, щорічного оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників ЧНУ та регулярного оприлюднення результатів таких оцінювань. Мінімальний термін по перегляду ОП встановлено 1 раз на рік. Затвердження ОП відбувається у декілька етапів: 1) зміни до ОП обговорюються на засіданні випусканої кафедри; 2) відбувається обговорення на методичній комісії та вченій раді інституту/факультету; 3) проходить внутрішню експертизу на методичній комісії Вченої ради ЧНУ; 4) в разі успішного висновку методичної комісії, нова редакція ОП затверджується Вченою радою ЧНУ; 5) ОП уводиться в дію наказом ректора. Виходячи зі звіту та зустрічей ЕГ визначила, що за результатами останнього перегляду ОП за останні 2 роки. було внесено такі зміни, як зміна переліку обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів за результатами опитування студентів та припиненням активної співпраці з БУЕМ, змінено склад проектної групи у зв'язку із закінченням навчання представника студентів. Змінено перелік обов'язкових освітніх компонентів згідно останніх рекомендацій НАЗЯВО для інших освітніх програм зі споріднених спеціальностей, зокрема уведено обов'язкову Здобувачі беруть участь у процедурах забезпечення якості ОП шляхом подання особистих зауважень та пропозицій гаранту, куратору групи, науковому керівнику, завідувачу випускової кафедри, декану факультету або через членство в органах студентського самоврядування, громадських організаціях.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Пропозиції студентів розглядаються та обговорюються на засіданнях випускової кафедри, на яких приймалося рішення щодо врахування пропозиції. Наприклад, студенти пропонували додати англійську мову у перелік обов'язкових ОК. Кафедра прийняла рішення додати даний предмет. Також проводяться опитування здобувачів щодо якості освітнього процесу, ОП та ОК, на рівнях університету та кафедри. Ще кілька конкретних прикладів : 1. Залучення магістрантів до складу проектної групи (Софія Костащук, студентка II курсу магістратури); Відгуки випускників цієї ОПП. Наприклад, відгук на ОП випускників Романа Осадчука, Богдана Дяконенка, Валерії Водячук можна переглянути тут: (<https://pzks.chnu.edu.ua/pro-nas/akredytatsiia/mahistratura/>); Опитуванням

здобувачів вищої освіти за цією ОПП. Форму та результати опитувань можна переглянути тут: (<https://pzks.chnu.edu.ua/pro-nas/akredytatsiia/mahistratura/>). Виходячи із зустрічі зі студентами ОП, ЕГ визначає залученість студентів до перегляду ОП, вони генерують ідеї, які відкрито можуть транслювати у форму опитування. Безпосередні результати такої методики видні як у глобальному контексті перегляду ОП, так і у його деталях (зміна ПЗ для викладання тієї чи іншої дисципліни). Процедура збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників проводиться через опитування в соціальних мережах, телефонне опитування, особисте спілкування. Найважливішою інформацією з опитувань випускників є їх власний досвід працевлаштування та практичного застосування знань і умінь, здобутих під час навчання. Результати спілкування з випускниками враховуються в якості пропозицій при розробці та перегляді освітніх програм. Також, зі слів випускників, вони активно підтримують процес перегляду та надають рекомендації щодо поліпшення ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Виходячи з результатів зустрічей та офіційної інформації, ЧНУ у рамках забезпечення якості ОП співпрацює з широким колом підприємств та організацій-роботодавців. Кафедрою організовано співпрацю, підписано договори / меморандуми про співпрацю з ІТ-компаніями регіону, серед яких ЕРАМ, Softserve, Yukon&Desyde Software, InventorSoft, DataArt, та ін. Участь роботодавців у процедурах забезпечення якості ОП полягає в обговоренні з ними ОП та ОК під час круглих столів, тренінгів, вебінарів, конференцій, збиранні їхніх пропозицій, відгуків та зауважень щодо ОП та її складових, проведення представниками роботодавців лекцій, майстер-класів, зустрічей зі здобувачами, залученню співробітників роботодавців до викладання на ОП. Залучення представників ІТ-бізнесу до освітнього процесу, участь у проектних групах з розробки програм, рецензування програм та участь у опитуваннях є вагомими доказами активної співпраці з роботодавцями. Цей підхід дозволяє забезпечити актуальність і відповідність освітніх компонентів вимогам ринку праці. Факти активної взаємодії з роботодавцями та підтвердження високої якості реалізації освітньої програми були підтверджені всіма стейкхолдерами, зокрема здобувачами освіти, випускниками, викладачами та представниками ІТ-індустрії. Роботодавці як партнери безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості через опитування. Представники роботодавців надали відгуки-рецензії на ОП. Представник роботодавців О. Поздняков входить до складу робочої групи (підкомісії) з розробки, моніторингу та удосконалення освітніх програм (ОП), якості вищої освіти та академічної доброчесності науково-методичної комісії кафедри програмних засобів. Крім того, деякі з представників роботодавців працюють за сумісництвом на кафедрі. Також, у результаті зустрічі було виявлено, що компанії-партнери ведуть широку просвітницьку діяльність серед студентів, беруть на практику, але не приділяють такої уваги викладацькому складу.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

В ході роботи ЕГ виявила, що інформація про кар'єрний шлях випускників формально не збирається в єдину базу для аналізу. Виходячи із зустрічі, збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників проводиться через опитування в соціальних мережах та особисте спілкування, проте результатів аналізу не виявлено.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Розробка та вдосконалення освітніх програм у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича контролюється Центром забезпечення якості вищої освіти та регламентується «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<https://drive.google.com/file/d/14UAVRHptFJkoS4NW5h35lDhfpsqOsytp/view>). Порядок перегляду, модифікації та моніторингу освітніх програм визначається «Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм» (https://drive.google.com/file/d/1rFVXB_JZoVNab4J2x8tHTz2vfVmH4JOP/view). Відповідно до цього положення, проекти освітніх програм, розроблені проектними групами і затверджені кафедрами, рекомендовані методичними комісіями та вченими радами факультетів/інститутів, проходять детальну експертизу навчально-методичної комісії Вченої ради університету (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/orhany-upravlinnia-ta-samovriadiuvannia/vchena-rada/>). Діяльність навчально-методичної комісії регулюється відповідним положенням (https://www.chnu.edu.ua/media/pomasqux/polozhennia_navchalno_metodychna-robota.pdf). Основне завдання комісії — оцінити відповідність освітніх програм сучасним тенденціям вищої освіти, рекомендаціям Міністерства освіти і науки України та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО), а також стандартам відповідного рівня освіти. За результатами аналізу комісія формує рекомендації, які надаються розробникам програм. Усі зазначені рекомендації були впроваджені в освітньо-професійну програму. Варто відзначити професіоналізм керівника центру та методичність в налаштуванні роботи щодо внутрішнього аудиту якості освіти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ ознайомилася з результатами минолорічної перевірки. В ході розмови з керівником центру, було визначено, що останні рекомендації навчально-методичної комісії щодо освітньо-професійної програми (ОПП) «Програмне забезпечення систем» у процесі останніх циклів оновлення включали наступні зміни: 1)Зміна переліку основних компонентів ОПП та складу проєктної групи. 2)Приведення програми у відповідність до чинного стандарту вищої освіти. 3)Зміна складу проєктної групи у зв'язку з мобілізацією гаранта ОП, доцента Жихаревича В.В. 4)Включення представників роботодавців до складу проєктної групи. 5) Розширення переліку вибіркових дисциплін шляхом об'єднання двох магістерських програм кафедри програмного забезпечення. Опитування здобувачів вищої освіти показало, що вони також рекомендують розширення переліку вибіркових дисциплін. Дані рекомендації були враховані під час оновлення ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Експертна група визначає, що в академічній спільноті ЧНУ сформована культура якості освіти, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності. Це з'ясувалося ЕГ при зустрічах з фокус-групами та за відповідними поданими доказами ЧНУ як на сайті університету, так і на вимогу ЕГ. У ЧНУ діє система внутрішнього та зовнішнього підвищення кваліфікації. Кожний структурний підрозділ ЧНУ чітко розуміє свою роль та значення у процесі забезпечення якості, формує своєрідний форпост якості у сфері своєї діяльності, що знаходить відображення у відповідних положеннях про структурні підрозділи. ЕГ з'ясувала і підтверджує, що до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП залучені представники академічної спільноти, до перегляду ОП залучаються представники роботодавців, стейкхолдери. На рівні випускової кафедри ведеться регулярна робота з оптимізації структури та змісту ОК, застосування нових методик викладання, розвитку матеріально-технічного забезпечення, вдосконалення педагогічної майстерності, проводяться відкриті лекції. НПП ОП беруть постійну участь засіданнях кафедри, де обговорюються ці питання, та опитуваннях, постійно підвищують свою кваліфікацію. На рівні інституту постійно діє науково-методична комісія, що опікується забезпеченням якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, здійснює попередній розгляд та затвердження НП, навчально-методичних матеріалів, обговорення та затвердження результатів стажування викладачів. На рівні університету постійно діє Науково-методична рада що є дорадчим органом, який розробляє і розглядає рекомендації щодо вдосконалення освітнього процесу з метою досягнення світового рівня якості освіти та набуття учасниками освітньої діяльності незаперечних конкурентних переваг з урахуванням передового досвіду.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОПП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 8.1-8.3, 8.5-8.7. та недоліки за підкритеріями 8.4, оскільки наразі відсутня практика відстеження кар'єрного шляху здобувачів за ОП. ЕГ вважає, що ОПП «Програмне забезпечення систем» та освітня діяльність Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за цією програмою відповідають рівню В за Критерієм 8. Позитивні практики за критерієм: 1. В академічній спільноті ЧНУ сформовано культуру якості. 2. Зацікавленість роботодавців, мотивованих до співпраці в сфері удосконалення ОП та підготовці висококваліфікованих майбутніх працівників. 3. Роботодавці на постійній основі залучаються до освітнього процесу.

Недоліки

Випускаюча кафедра не збирає інформацію про кар'єрний шлях студентів та випускників кафедри.

Рекомендації

1. До початку 2025 - 2026 н.р. НПП та гаранту ОП створити єдину систему моніторингу кар'єрного шляху випускників та студентів, постійно аналізуючи результати моніторингу. 2. Задіювати ресурси ІТ - компаній для професійного розвитку викладачів, проводити практичні стажування, для підвищення рівня професійних компетенцій у галузі.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

За результатами аналізу та співставлення інформації після проведення дистанційного інтерв'ювання представників фокус-груп, відомостей самооцінювання та медіа-простору Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича ЕГ засвідчує, що на сьогоднішній день в ЗВО наявна та активно використовується розвинена нормативна база для регулювання правил і процедур забезпечення прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Так, права та обов'язки учасників освітнього процесу чітко регламентують: Статут Чернівецького національного університету (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/statut-chernivetskoho-natsionalnoho-universitytetu-imeni-yurii-fedkovycha/>); Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-organizatsiiu-osvitnoho-protsesu/>); Правила внутрішнього трудового розпорядку Чернівецького національного університету (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/pravylna-vnutrishnoho-trudovoho-rozporiadku/>); Етичний кодекс Чернівецького національного університету (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universitytetu-imeni-yurii-fedkovycha/>); Положення про порядок реалізації студентами Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича права на вибір навчальних дисциплін (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-poriadok-realizatsii-studentamy-prava-na-vybir-navchalnykh-dystsyplin/>); Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://www.chnu.edu.ua/media/vtspf2tp/polozhennia-pro-pidvyshchennia-kvalifikatsii-npp.pdf>). Усі ці документи викладено у вільний доступ на сайті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича у розділі «Нормативні документи» (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/>). Слід зазначити, що чинні нормативні документи також окремо регулюють поняття внутрішньої доброчесності у відношеннях між усіма учасниками освітнього процесу: Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://www.chnu.edu.ua/media/fdudo3f4/pravylna-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>); Положення про виявлення та запобігання академічному плагиату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu/>). Важливо додати, що усі учасники освітнього процесу про це поінформовані та активно залучаються до цього процесу (що було засвідчено під час дистанційних зустрічей). Отже, ЕГ вважає діяльність Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за ОПП «Програмне забезпечення систем» відповідає вимогам підкритерію 9.1.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ЕГ встановила, що для громадського обговорення ОПП «Програмне забезпечення систем» редакції 2024 року було створено Гугл-форму (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeX4B59HjtmFeCKmonIC6W2oQfifDyRTyGXtsY5DudhOhvlg/viewform>) та розміщено на сторінці випускової кафедри (<https://pzks.chnu.edu.ua/pro-nas/akredytatsiia-osvitnikh-proham/mahistratura/>). Результати громадського обговорення доступні за покликанням https://docs.google.com/forms/d/1moCW18iQkwhZ7NcPSp9_uik3FKwzvdhIQTuzkJKb8Q/viewanalytics. Проте ЕГ не вдалося знайти проєкт ОПП 2024 р. ні у Гугл-формі (за допомогою якої проводилося опитування), чи на сторінці кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем або іншому офіційному медіа-ресурсі ЗВО. Дата оприлюднення ОПП 2024 року на сторінці кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем або іншому офіційному медіа-ресурсі ЗВО також відсутня. ОПП «Програмне забезпечення систем» була затверджена Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича 27 травня 2024 р. та введена в дію наказом №184 від 29.05.2024. Під час акредитаційної зустрічі учасники освітнього процесу підтвердили, що були залучені до обговорення проєктів ОПП та надавали свої зауваження і пропозиції. При цьому, представники компаній-роботодавців зазначили: проєкти мають бути на сайті ЗВО, але сайт вони не використовували; наголошували, що спілкуються із представниками випускової кафедри щодо ОПП є неформально і формально, більшість рекомендацій надають під час неформального спілкування; представник однієї із компаній пригадав, що обговорення ОПП відбувалося після захисту кваліфікаційних робіт бакалаврів (кінець травня – середина червня). Отже, ЕГ вважає, що діяльність Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за ОПП «Програмне забезпечення систем» частково відповідає вимогам підкритерію 9.2.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЕГ було проаналізовано наповнення офіційного вебсайту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://www.chnu.edu.ua/>), вебсайту Навчально-наукового інституту фізико-технічних та комп'ютерних наук (<https://fikt-news.ztu.edu.ua/>), вебсайту кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем (<https://pzks.chnu.edu.ua/>), сторінки кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем у соціальних мережах (<http://surl.li/ypblcm>) і освітній портал Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<http://surl.li/uvhqlx>). Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства: 1. Рішення та діяльність у сфері вищої освіти (<https://www.chnu.edu.ua>, <http://surl.li/pyqzyb>, <http://surl.li/howlga>). 2. Бюджет закладу вищої освіти, його видатки та доходи, стан майна закладу вищої освіти та порядок його використання (<http://surl.li/skidrc>). 3. Статут та інші документи закладу вищої освіти (<http://surl.li/efroep>). 4. Інші документи, які заклад вищої освіти зобов'язаний публікувати на своїх офіційних вебсайтах: 1) кошторис закладу вищої освіти на поточний рік та всі зміни до нього (<http://surl.li/ligvti>); 2) звіт про використання та надходження коштів (<http://surl.li/tkcvxn>, <http://surl.li/wxhfyw>); 3) інформація щодо проведення тендерних процедур (<http://surl.li/uksjwn>); 4) штатний розпис на поточний рік (<http://surl.li/otacaz>, <http://surl.li/vdjoyt>); 5) цільові показники діяльності закладу вищої освіти, досягнення яких повинен забезпечити керівник закладу вищої освіти відповідно до контракту, строки їх досягнення та спосіб перевірки досягнення таких цільових показників (<http://surl.li/bhaigg>). ОПП (2022, 2023р., 2024 р.) у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми обов'язкових та вибіркового навчальних дисциплін оприлюднені на офіційному вебсайті кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем (<http://surl.li/yksbti>). Навчально-методичне забезпечення ОК розміщено в репозиторії кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем (<http://surl.li/eokjff5>) та на освітньому порталі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<http://surl.li/uvhqlx>). Під час акредитаційної зустрічі учасники освітнього процесу підтвердили, що мають достатню кількість інформації про ОПП, обізнані щодо змісту, цілей, загальних та фахових компетентностей, переліку та змісту ОК, ПРН, тощо. ЕГ вважає, що обсяг інформації щодо ОПП «Програмне забезпечення систем», яку оприлюднено на вебпросторі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, є достатнім для всіх зацікавлених осіб, в т. ч. зовнішніх стейкхолдерів (роботодавців), а також для того, щоб забезпечити можливість потенційним вступникам зробити свідомий вибір щодо вступу на цю ОПП. Отже, ЕГ вважає, що діяльності Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за ОПП «Програмне забезпечення систем» відповідає вимогам підкритерію 9.3.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОПП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 9.1, 9.3 та недолік за підкритерієм 9.2 через відсутність можливості відстежувати актуальність публікації документів на сайтах ЗВО. ЕГ вважає, що ОПП «Програмне забезпечення систем» та освітня діяльність Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за цією програмою відповідають рівню В за Критерієм 9. Позитивна практика у контексті Критерію 9: постійний перегляд та оновлення нормативної бази діяльності Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Недоліки

1. На сайті кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем та/або інших офіційних ресурсах ЗВО відсутні проекти ОПП «Програмного забезпечення систем» попередніх років (2024, 2023, 2022), що обмежує прозорість, доступ до інформації та знань, можливість зворотного зв'язку. 2. На офіційних сайтах ЗВО не зазначаються дати публікації офіційних документів, що ускладнює перевірку їх актуальності.

Рекомендації

1. На офіційних вебсайтах ЗВО оприлюднювати проекти ОПП. 2. На офіційних вебсайтах ЗВО вказувати дати публікації документів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>52636 Програма візиту_зі змінами.pdf</i>	eA8zigSfFVUGopsJ98y5LbpLpJIptgscfwYTOsB2hac= =
Додаток	<i>ID 52636 Додаток 1 до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків.pdf</i>	nCJpu8vDhRALSmuUbs9MsAUN+U7g2tCBFa6P56/ 8I5U=
Додаток	<i>ID 52636 Додаток 2 до звіту ЕГ Співставлення ЗК, СК, ПРН.pdf</i>	qeHfg74Hg+VbLA7XHAUg2GinE9LmY+8+Io7WFT RSbLQ=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Лавданська Ольга В`ячеславівна

Члени експертної групи

Бондарчук Андрій Петрович

Зміївський Володимир Сергійович